

ISSN 1906-4950

วารสาร
การบริหารและนิเทศการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Journal of Educational Administration and Supervisor, Mahasarakham University

ปีที่ 10 ฉบับที่ 3 กันยายน - ธันวาคม 2562

Volume 10 Number 3 September - December 2019

วารสารการบริหารและนิเทศการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ISSN 1906-4950

ปีที่ 10 ฉบับที่ 3 กันยายน - ธันวาคม พ.ศ. 2562

วัตถุประสงค์

เพื่อเผยแพร่ผลงานวิชาการสาขาวิชาทางการศึกษา การวิจัยและพัฒนา การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม การพัฒนานวัตกรรมด้านการบริหารและพัฒนา และการจัดการความรู้ ตีพิมพ์เผยแพร่ในรูปแบบบทความวิจัย บทความวิทยานิพนธ์ บทความวิจารณ์หนังสือ และบทความทั่วไป

การตรวจสอบทางวิชาการ

บทความได้ผ่านการตรวจสอบทางวิชาการจากผู้ทรงคุณวุฒิบทความละ 2 ท่าน

กำหนดการพิมพ์เผยแพร่

พิมพ์เผยแพร่ปีละ 3 ฉบับ

ฉบับที่ 1 มกราคม-เมษายน

ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม

ฉบับที่ 3 กันยายน-ธันวาคม

เจ้าของ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

โทรศัพท์ 0-4374-3143-4 ต่อ 6234 โทรสาร 0-4374-3174

เว็บไซต์: <http://edu.msu.ac.th/journal>

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

บรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนันท์

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

เลขานุการและเหรียญก

นางสาวณัชชลิตา เหลี่ยมไธสง

บทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารการบริหารและนิเทศการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นความคิดเห็นของผู้นิพนธ์ กองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป

ราคาปก 200 บาท Web site: <http://edu.msu.ac.th/journal>
พิมพ์วันที่ 31 ธันวาคม 2562 E-mail: Jeas.msu@gmail.com

ออกแบบปก: สมร เหล็กกล้า

สำนักพิมพ์สวนหนังสือ: 189 หมู่ 12 ราชวดีการ์เด้นวิลล์
ตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 44150
โทรศัพท์: 09-2956-2419

ผู้ทรงคุณวุฒิประจำวารสาร

ศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์	สถาบันอนาคตศึกษาเพื่อการพัฒนา
ศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูริย์ สินลารัตน์	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
ศาสตราจารย์ ดร.ธีระ รุญเจริญ	มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล
ศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน พันธุมนาวิน	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
ศาสตราจารย์ ดร.สุทัศน์ ยกส้าน	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ ดร.นิราศ จันทระจิตร	มหาวิทยาลัยนครพนม
รองศาสตราจารย์ ดร.สุวกิจ ศรีปัดดา	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบทางวิชาการ

รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาธ เนืองเนลิ้ม	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
รองศาสตราจารย์ ดร.ลักขณา สรีวัฒน์	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพาพร สุจาวี	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โกวิพัฒน์ เทศบุตร	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อำนาจ ชนะวงศ์	วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย
รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
รองศาสตราจารย์ ดร.ธรินธร นามวรรณ	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานิตย์ อาษานอก	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

กองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์	สถาบันอนาคตศึกษาเพื่อการพัฒนา
ศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูริย์ สินลารัตน์	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
ศาสตราจารย์ ดร.ธีระ รุญเจริญ	มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล
รองศาสตราจารย์ ดร.นิตย์ บุษงามงคล	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลาด จันทระสมบัติ	วิทยาลัยพิษณุพนธ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โกวิพัฒน์ เทศบุตร	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยุทธ ศิริสุทธิ	มหาวิทยาลัยนครพนม
Professor Dr. Gary Price	University of Wisconsin-Madison, USA
Professor Dr. Marilyn Waring	Deakin University, Australia
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อำนาจ ชนะวงศ์	วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย
รองศาสตราจารย์ ดร.นาเรรัตน์ รักรัตนกุล	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
รองศาสตราจารย์ ดร.พรวิทย์ จันทศิริสิริ	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศนานนท์	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
รองศาสตราจารย์ ดร.ธรินธร นามวรรณ	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจน์ เรืองมนตรี	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อาจารย์ ดร.สุรเชต น้อยฤทธิ์	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

บทบรรณาธิการ

วารสารการบริหารและนิเทศการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่ 10 ฉบับที่ 3 กันยายน – ธันวาคม 2562 ซึ่งประกอบด้วยบทความวิชาการ จำนวน 1 เรื่อง และบทความวิจัย จำนวน 3 เรื่อง ซึ่งครอบคลุมสาขาวิชาต่างๆ ทางการศึกษา โดยทุกบทความได้รับการพิจารณาทางวิชาการอย่างเข้มข้นจากผู้ทรงคุณวุฒิบทความละ 2 ท่าน เพื่อคงคุณภาพทางวิชาการและการเผยแพร่ในฐานะข้อมูลวารสารทั้งระดับชาติและนานาชาติ กองบรรณาธิการขอขอบพระคุณผู้เขียนและผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์เป็นอย่างดีแก่วารสารการบริหารและนิเทศการศึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชชัย จิตรนันท์
บรรณาธิการ

สารบัญ

บทความวิชาการ

กลวิธีการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา กรณีศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม)

รังษุฒิ มาตวั่งแสง 7

บทความวิจัย

การศึกษาความฉลาดทางดิจิทัลในระดับความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสารคามพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

วลัญชพร ทุ่งสงค์, ลักษณะ สรวิวัฒน์ 19

การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 (กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านห้วยไผ่ อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ)

วรรณภรณ์ นิตยกุลเศรษฐ์ 35

การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการประเมินผลตามสภาพจริง โรงเรียนเทศบาลท่าตูม อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์

มานพ จิตมั่น 46

Contents

Academic Articles

English Language Teaching Strategies for Primary Education Level:

A Case Study of Mahasarakham University Demonstration School (Elementary)

Rangsawoot Matwangsang 7

Research Articles

An Investigation into Digital Intelligence at the Digital Citizenship Level of Lower Secondary Students under Sarakhampittayakhom School, Mueng District, Maha Sarakham Province

Walunchaporn Thungsong1, Lakkhana Sariwat 19

The Developing Instructional Administrative Management System Applied According to Flipped Class Room Instructional for Small Primary Schools Under the Office of Chaiyaphum Primary Educational Service Area 2 (A Case Study of Ban Huai Hai School, Khon San District, Chaiyaphum Province)

Wutsaporn Nittayakulset 35

Developing Teacher Development Program for Student Centered Instructional and Authentic Assessment of Thetsaban Thatum School, Thatum District Surin Province

Manop Jitman 46

กลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา กรณีศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม)

English Language Teaching Strategies for Primary Education Level: A Case Study of Mahasarakham University Demonstration School (Elementary)

รังษวดี มาตวังแสง¹

Rangsawoot Matwangsaeng¹

บทคัดย่อ

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษามีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในระบบการศึกษาของไทยในปัจจุบัน จึงต้องมีการพัฒนาศักยภาพในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในยุคของประเทศไทย 4.0 การที่จะสร้างให้นักเรียนประถมศึกษาที่มีศักยภาพทางด้านภาษาอังกฤษได้ตามจุดมุ่งหมาย ครูผู้สอนต้องใช้กลวิธีการจัดการเรียนการสอนภาษาภาษาอังกฤษที่หลากหลายและแตกต่างกันตามความแตกต่างระหว่างบุคคล โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) เป็นหนึ่งในโรงเรียนที่มีชื่อเสียงทางการจัดการเรียนการสอนภาษาภาษาอังกฤษที่ประสบผลสำเร็จ โดยจะเห็นได้จากผลการวัดระดับชาติ (O-Net) ซึ่งจะมีนักเรียนที่สามารถสอบได้คะแนนเต็ม 100 คะแนนทุก ๆ ปี การศึกษา (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ 2562)

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะนำเสนอกลวิธีการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ กรณีศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) โดยครอบคลุมทฤษฎีการเรียนรู้ภาษา รวมทั้งกลวิธีการเรียนรู้ภาษาซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนภาษาอังกฤษและจะเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่จะได้เข้าใจในการใช้กลวิธีการเรียนรู้ภาษามากขึ้น

คำสำคัญ: กลวิธีการเรียนรู้ภาษา, การจัดการเรียนสอนภาษาอังกฤษ, ศักยภาพทางด้านภาษา

Abstract

Teaching English in Primary education level is important and significant for Thai education system. Hence, it is an elementary element to improve learning at the high level and develop abilities for English for communication in 4.0 Era. Encouraging learners gain the language proficiency; teachers have to apply multi-teaching strategies which are based on the individual differences. However, Mahasarakham University Demonstration School (Elementary), MUDS, is well-known school for teaching English effectively. As indicated, students of MUDS

¹ อาจารย์ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม)

¹ Lecturer, Mahasarakham University Demonstration School (Elementary)

highly scored 100 of National Test called Ordinary National Educational Test (O-Net) every year (National Institute of Educational Testing Service, 2019).

The article presented English language teaching strategies of MUDES. It was also reviewed learning language theories and language teaching strategies to facilitate English proficiency, and useful for English teachers to understand more about language learning strategies.

Keywords: Language Learning Strategies, English Teaching, Language Proficiency

บทนำ

การใช้ภาษาต่างประเทศในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ชุมชน และสังคมโลกเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ได้กำหนดให้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลาง (English as a Lingua Franca) ในการสื่อสารระหว่าง 10 ประเทศสมาชิกอาเซียน ส่งผลให้คนไทยต้องตระหนักถึงความสำคัญ ความรู้ ความสามารถ และทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของคนไทย และได้กลายเป็นเงื่อนไขหนึ่งในการสร้างความได้เปรียบหรือเสียเปรียบ ในการแข่งขันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศสมาชิกในอาเซียน ดังนั้นการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาสากลจึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้สำหรับผู้เรียนทุกคนในยุคปัจจุบัน

ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาษาอังกฤษได้ถูกระบุให้เป็นภาษาต่างประเทศที่เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐาน และได้กำหนดสาระสำคัญที่ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้ได้แก่ ภาษาเพื่อการสื่อสาร ภาษาและวัฒนธรรม ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก ซึ่งปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการได้เน้นย้ำ และได้มีจัดอบรมให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษามากมายหลายโครงการที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน เช่น ครัวคูปอง Boot Camp เป็นต้น อย่างไรก็ตาม สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (2557) ยังชี้ให้เห็นว่าปัญหาการ

เรียนรู้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนชาวไทยในปัจจุบัน กลับพบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำ และรายงานสรุปผลการวิเคราะห์ ความสามารถของนักเรียนจากผลการสอบ O-NET ในรายวิชาภาษาอังกฤษสรุปได้ว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 6 มีจุดอ่อนในเรื่องของภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ผลการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนดังกล่าวยังไม่น่าเป็นที่พอใจ ควรหาทางสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษให้มากขึ้น

ในทางตรงกันข้าม โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) สังกัดคณะกรรมการการอุดมศึกษา (เดิม) มาเป็นกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ภายใต้การกำกับของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีผลการวัดระดับชาติ (O-Net) ซึ่งจะมีนักเรียนที่สามารถสอบได้คะแนนเต็ม 100 คะแนนในรายวิชาภาษาอังกฤษทุก ๆ ปีการศึกษา เพื่อชี้ให้เห็นการบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและที่สำคัญ คือ กลวิธีในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม)

บทความนี้ ผู้เขียนจึงขอนำเสนอแนวคิดเรื่องการเรียนรู้ภาษาที่หนึ่งและสอง บัจจัยที่มีผลต่อการเรียนภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ ทฤษฎีที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ กลวิธีการ

เรียนการสอนภาษาอังกฤษ และกลวิธีในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

แนวคิดเรื่องการเรียนรู้ภาษาที่หนึ่งและสอง

การเรียนรู้ภาษาที่สอง (Second Language Acquisition) เป็นกระบวนการเรียนรู้ภาษาหนึ่งทีนอกเหนือจากภาษาแรก หรือที่เรียกว่า ภาษาแม่ (Mother Tongue) ซึ่งอาจเป็นได้ทั้งภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาเกาหลี ภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย หรือภาษาที่สองที่ใช้เป็นภาษาราชการ หรือ เป็นภาษาที่สอนในโรงเรียน เช่น ภาษาอังกฤษใช้ในประเทศสิงคโปร์ อินเดีย และฟิลิปปินส์ สำหรับในประเทศไทย การเรียนการสอนภาษาอังกฤษของเด็กไทยจึงนับว่าเป็นการเรียนภาษาต่างประเทศ

Spratt, Pulverness and Williams (2007) ได้อธิบายรายละเอียดของความแตกต่างระหว่างการเรียนรู้ภาษาที่หนึ่งและภาษาที่สอง โดยได้จำแนกออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านอายุ ด้านวิธีการเรียนรู้ภาษา และด้านบริบทในการใช้ภาษา ดังนี้

(1) ด้านอายุ เด็กที่เรียนรู้ภาษาที่หนึ่งจะสามารถใช้ภาษาที่หนึ่งได้ตั้งแต่วัยก่อนเข้าศึกษา ในขณะที่เด็กที่เรียนรู้ภาษาเป็นภาษาที่สองจะเริ่มเรียนรู้ภาษาที่สองเมื่อเข้าสู่ โรงเรียนหรืออาจเริ่มเรียนภาษาเมื่อตอนเป็นผู้ใหญ่แล้ว

(2) ด้านวิธีการเรียนรู้ เด็กที่เรียนรู้ภาษาที่หนึ่งมีโอกาสได้ใช้ภาษาที่หนึ่งในชีวิตประจำวัน มีบุคคลรอบข้างของตนที่พยายามใช้ภาษาที่หนึ่งกับเด็กอยู่ตลอดเวลา ทำให้เด็กมีพัฒนาการเรียนรู้ภาษาได้เป็นอย่างดี ในขณะที่เด็กที่เรียนรู้ภาษาเป็นภาษาที่สอง จะมีโอกาสที่ได้ใช้ภาษาที่สองน้อยกว่าในสังคมนอกตัวของเด็ก ส่วนมากจะเรียนรู้ภาษาที่สองจากครูในชั้นเรียน

(3) ด้านบริบท เด็กที่เรียนรู้ภาษาที่

หนึ่งจะมีบริบทหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัวที่มีแต่บุคคลใช้ภาษาที่หนึ่งกับตนอยู่ตลอดเวลา มีการเสริมแรงหรือให้กำลังใจกับเด็กในการใช้ภาษาและไม่เข้มงวดหรือจับผิดความผิดพลาดในการใช้ภาษาที่หนึ่งของเด็กอย่างเข้มงวด แต่เน้นการใช้ภาษาที่หนึ่งของเด็กอย่างเป็นธรรมชาติและเรียนรู้ภาษาอย่างเข้าใจ ในขณะที่เด็กที่เรียนรู้ภาษาเป็นภาษาที่สอง จะมีบริบทหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัวที่มีการใช้ภาษาน้อยกว่า ทำให้บุคคลที่ใช้ภาษาที่สองกับเด็กใช้ระดับภาษาที่ไม่ยากมากนัก และมีการเสริมแรงหรือให้กำลังใจกับเด็กในการใช้ภาษาที่สองน้อยกว่า อีกทั้งครูมีความเข้มงวดในเรื่องของความถูกต้อง ในการใช้ภาษาที่สองของเด็กอีกด้วย

ในการเรียนรู้ภาษาเรามักพบว่าผู้เรียนจะมีรูปแบบการเรียนรู้ภาษา ดังเช่น Kolb (1976) และ Kolb (1984) ได้กล่าวไว้สอดคล้องกันว่า รูปแบบการเรียนรู้เฉพาะบุคคลของผู้เรียน (Individual Learning Styles) ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถ และความถนัดของผู้เรียน โดยรูปแบบการเรียนรู้ คือกระบวนการที่อาศัยประสบการณ์เดิมของผู้เรียน เมื่อผู้เรียนได้รับข้อมูลแล้วจะแปลงรูปของประสบการณ์นั้น (Transformation of Experience) สร้างขึ้นเป็นองค์ความรู้ (Knowledge) หรือเป็นกระบวนการรับรู้และกระบวนการจัดกระทำข้อมูลของแต่ละบุคคลรูปแบบการเรียนรู้จึงนับว่าเป็นส่วนสำคัญในกระบวนการเรียนของผู้เรียน อย่างไรก็ตาม การจัดการการเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียนมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาอังกฤษไปใช้ในสังคมภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามที่ วิจารณ์พานิช (2555) กล่าวว่า ครูมีบทบาทสำคัญ ในการออกแบบการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้อย่างยืดหยุ่นในการใช้ภาษาที่สองในบริบทนอกชั้นเรียนหรือสังคม

ปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ

การเรียนการสอนภาษาที่สองสำหรับเด็ก

ไทยเป็นการเรียนที่ไม่ใช่ภาษาแรก (ภาษาแม่) จึงเป็นเรื่องค่อนข้างยากที่จะเรียนรู้ เนื่องจากต้องอาศัยทักษะในการฝึกฝนด้วยความเข้าใจ เมื่อเด็กเข้าชั้นเรียนเด็กจะรู้สึกเครียดด้วยความไม่คุ้นเคย อึดอัดกับการเรียนเพราะมีทั้งคำศัพท์ใหม่ ไวยากรณ์ใหม่ที่ต้องสร้างความเข้าใจและสื่อสารได้เป็นความกังวลสำหรับเด็กทุกคน ซึ่งไม่ใช่แต่ภาษาอังกฤษอาจเป็นภาษาจีน ภาษาฝรั่งเศสหรือภาษาอื่น ๆ ด้วยจึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาต่างประเทศของเด็กไทยค่อนข้างต่ำ ทั้งนี้เนื่องจากสภาพแวดล้อมและการใช้ชีวิตในสังคมไทยที่เด็กไทยแทบไม่จำเป็นต้องใช้ภาษาที่สองในชีวิตประจำวันเลยนอกจากใช้เรียนในห้องเรียนเท่านั้น ดังนั้นเด็กไทยจึงไม่เห็นความจำเป็นหรือประโยชน์ของภาษาที่สองจึงทำให้ขาดโอกาสในการฝึกใช้ภาษาที่สองในสภาพการณ์จริง

ดังนั้นเพื่อให้การเรียนเกิดประสิทธิผลมากที่สุด ทั้งผู้สอนและผู้เรียนควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนภาษาที่สอง ดังที่ ครวี่โล ดอกจันทร์ (2536 : 12) ได้อธิบายว่า การเรียนรู้อาษาที่สอง ไม่ได้เกิดขึ้นง่ายตายกับทุกคนเหมือนกับการเรียนภาษาแรกแม้จะมีเวลาเรียนมากกว่าก็ตาม บางคนก็อาจประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาที่สองมากกว่าคนอื่น ๆ ที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมเหมือนกัน ทั้งนี้ เพราะมีปัจจัยหลายๆ อย่างที่มีผลต่อการเรียนภาษาที่สอง เช่น

- 1) อายุ - ผู้ที่มีอายุน้อยเรียนภาษาได้ดีกว่าผู้สูงอายุ
- 2) สถานการณ์ทางการเรียน - เด็กจะเรียนเมื่อโตขึ้นและพยายามเรียนในห้องเรียน
- 3) แรงจูงใจในการศึกษาภาษา - เพราะต้องการเป็นส่วนหนึ่งในสังคม เช่น กลุ่มเพื่อน
- 4) ความมั่นใจในตนเองสูง - เพราะมีความกล้าที่จะใช้ภาษาโดยไม่กลัวผิดจึงเรียนภาษาได้ดี
- 5) เจตคติที่ดีต่อภาษา - เห็นประโยชน์และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

จากการค้นคว้าเพิ่มเติมในประเด็นดังกล่าว สิ่งที่ทำให้เด็กไม่ยอมเรียนภาษาที่สอง พบว่า ถ้าผู้เรียนรู้สึกอึดอัดใจ ไขว้เขว และกดดันจะทำให้ผู้เรียนรู้สึกไม่อยากจะเรียน อีกทั้งถ้าผู้เรียนรู้สึกสับสนจากแนวคิดเชิงนามธรรมของกฎและการใช้ไวยากรณ์ซึ่งยากเกินที่เด็ก ๆ จะทำความเข้าใจ ยิ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดความสับสนมากยิ่งขึ้นและประสิทธิภาพในการเรียนลดน้อยลง

ทฤษฎีที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

หลักการและแนวคิดที่เป็นที่นิยมในปัจจุบันคือ แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของ Fink (2003: 18-22) แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นแนวคิดที่เริ่มใช้ในช่วงปลายศตวรรษที่ 21 เป็นแนวคิดกว้าง ๆ ที่เน้นการมีส่วนร่วมและบทบาทในการเรียนรู้ของผู้เรียนครอบคลุมวิธีการเรียนการสอนหลากหลายวิธี เช่น การเรียนรู้ด้วยการค้นพบ (Discovery Learning) การเรียนรู้จากกรณีปัญหา (Problem-Based Learning) การเรียนรู้จากการสืบค้น (Inquiry-Based Learning) และการเรียนรู้จากการทำกิจกรรม (Activity-Based Learning) โดยมีหลักการสำคัญคือ ให้ผู้เรียนมีบทบาทหลักในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความตื่นตัวและกระตือรือร้นด้านความรู้คิด (Cognitively Active) มากกว่าฟังผู้สอนในห้องเรียนและการท่องจำทำให้ได้การเรียนรู้มีประสิทธิผลสูงเป็นการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องนอกห้องเรียน (Life-Long Learning) โดยที่ผู้เรียนสามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งใดคือความรู้ใหม่สิ่งใดคือความรู้ที่ได้เรียนมาแล้ว (Barkley, 2010)

แนวคิดการสอนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนสื่อสาร (Communication Language Teaching; CLT) การสอนภาษาแบบสื่อสาร (Communicative Language Teaching; CLT) หมายถึงการสอนภาษาที่มีความเชื่อมโยงระหว่างความรู้ทาง

ภาษา (Linguistic Knowledge) ทักษะทางภาษา (Language Skills) ความสามารถในการสื่อสาร (Communicative Ability) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้โครงสร้างภาษาเพื่อสื่อสารเกิดทักษะการสื่อสารมีความรู้ด้านเนื้อหาโครงสร้างภาษาผู้เรียนสามารถบูรณาการความรู้ด้านภาษาศาสตร์ การจัดการกับภาษา สังคม และกลยุทธ์การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Janice, Light and David, McNaughton, 2014:1) ในขณะเดียวกันการเรียนรู้โครงสร้างเนื้อหาความรู้เพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอสำหรับการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารการสร้างความสนใจในการเรียนภาษา การสร้างความตระหนักเจตคติ การสร้างความมั่นใจในการสอนภาษาตลอดจนอารมณ์และพฤติกรรมของผู้เรียน (Nafisa, T. Burganova and Akzam, A. Valeev, 2015:79) มีความสำคัญที่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษจะต้องสร้างแรงบันดาลใจให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีในการเรียนภาษาอังกฤษด้วยความสนุกสนานไม่น่าเบื่อ โดยครูจะต้องเป็นต้นแบบของพฤติกรรม การสร้างความสนใจในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้ประสบผลสำเร็จจะด้วยวิธีใดก็ตาม

กลวิธีการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษผู้สอนต้องปรับเปลี่ยนแนวการสอนและประยุกต์วิธีการสอนของตนเพื่อสามารถเลือกวิธีสอน กิจกรรมการเรียนการสอนตลอดจนสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนและจุดมุ่งหมายของการเรียนภาษาในแต่ละระดับชั้นซึ่งทำให้การเรียนการสอนนั้นมีประสิทธิภาพ แนวคิดสำคัญที่ครูในศตวรรษที่ 21 ต้องเรียนรู้เพื่อนำมาจัดการเรียนการสอนมีดังต่อไปนี้ คือ (กระทรวงศึกษาธิการ (2545, หน้า 144-145)

1. หลักสูตรภาษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner – Centered Language Curriculum)
2. แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching)
3. การสอนภาษาเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ

(Language for Specific Purposes)

4. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Integrated Learning)
5. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning)
6. การจัดการเรียนการสอนแบบภาษาที่เน้นเนื้อหา (Content-Based Instruction)
7. การสอนภาษาแบบองค์รวม (Whole Language Approach)
8. การเรียนรู้จากการทำโครงการ (Project-Based Learning)
9. การเรียนรู้ที่เน้นภาระงาน (Task-Based Language)
10. การสร้างองค์ความรู้ (Constructivism)
11. วิธีการสอนด้วยการตอบสนองด้วยท่าทาง (Total Physical Response)

12. การเรียนการสอนภาษาอังกฤษแบบโฟร์แมทซิสเต็ม (4 MATS Language System)

การศึกษาเรื่องกลวิธีการเรียนภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศมีการศึกษากันเป็นระยะเวลายาวนานมาแล้วราว 50 ปี นักการศึกษาได้ศึกษาวิจัยและยอมรับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่มีประสิทธิภาพผู้เรียนจะต้องมีกลวิธีในการเรียนทางด้านภาษา ดังจะได้กล่าวต่อไปนี้

Stern (1983) ได้กล่าวถึงกลวิธีพื้นฐานสำหรับผู้เรียนภาษาที่ดีมี 4 กลวิธีหลัก คือ

1. Active Planning Strategy ผู้เรียนเลือกเป้าหมายในการเรียนรู้ขั้นตอนและมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้
2. Explicit Learning Strategy ผู้เรียนใส่ใจลักษณะทางภาษาศาสตร์ของภาษาที่เรียนโดยเปิดเผยหรือรู้ตัว การจดจำ และการควบคุมความก้าวหน้าของตนเอง
3. Social Learning Strategy ผู้เรียนพยายามหาโอกาสในการสื่อสารกับผู้ใช้ภาษาที่เรียน

ในชุมชนที่ใช้ภาษานั้น พัฒนากลวิธีในการสื่อสาร และมีส่วนร่วมในการใช้ภาษาจริง ๆ

4. Affective Strategy ผู้เรียนร่วมกิจกรรมคล้ายทัศนคติที่ดีสร้างขวัญและกำลังใจ ในการต่อสู้กับอุปสรรคและแก้ปัญหาด้านอารมณ์ และแรงจูงใจได้

Oxford (1990) แบ่งกลวิธีการศึกษาภาษา เป็น 2 กลุ่มใหญ่ที่สอดคล้องกับ Rubin (1981) คือ กลวิธีการศึกษาโดยตรง (Direct Strategies) กับ กลวิธีการศึกษาโดยทางอ้อม (Indirect Strategies)

1. กลวิธีการศึกษาโดยตรง (Direct Strategies) แบ่งเป็น 3 กลุ่มย่อย ดังนี้

1.1 กลวิธีด้านความจำ (Memory Strategies) คือ การสร้างการเชื่อมโยงด้านความคิด เช่น การจัดกลุ่มการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ หรือการวางคำใหม่ลงในบริบท เป็นต้น

1.2 กลวิธีด้านปัญญา (Cognitive Strategies) คือ การฝึกฝน เช่น การฝึกซ้ำ การฝึกออกเสียงหรือการเขียนอย่างเป็นระบบ การวิเคราะห์และสร้างโครงสร้าง เป็นต้น

1.3 กลวิธีด้านการชดเชย (Compensation Strategies) คือ การเดาอย่างมีหลักการ เช่น การใช้ลักษณะทางภาษาศาสตร์หรือสิ่งอื่นช่วยในการเดา

2. กลวิธีการศึกษาโดยทางอ้อม (Indirect Strategies) แบ่งเป็น 3 กลุ่มย่อย ดังนี้

2.1 กลวิธีด้านอภิปัญญา (Metacognitive Strategies) คือ การกำหนดการเรียนรู้ให้เป็น ศูนย์กลาง เช่น ทบทวนหรือเชื่อมความรู้เดิม การตั้งใจเรียน การวางแผนการเรียน การประเมินตนเอง เป็นต้น

2.2 กลวิธีด้านจิตใจ (Affective Strategies) คือ การลดความวิตกกังวล การให้กำลังใจตนเอง การถ่ายทอดความรู้สึกกับคนอื่น เป็นต้น

2.3 กลวิธีด้านสังคม (Social Strategies) คือ การถามคำถาม การร่วมมือกับคนอื่น การเห็น

อกเห็นใจคนอื่นหรือเพื่อน เป็นต้น

กลวิธีการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม)

การจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชาภาษาอังกฤษเป็นเรื่องที่ท้าทายอย่างยิ่งสำหรับผู้สอนในระดับชั้นประถมศึกษา ซึ่งการศึกษาในระดับนี้ผู้เรียนก็จะมีการเรียนรู้ภาษาที่มีความแตกต่างกันออกไป ยิ่งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานผู้เรียนจะมีการเรียนรู้และความแตกต่างระหว่างบุคคลอย่างมากและถือเป็นการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับเริ่มต้น ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องมีนโยบายที่ชัดเจนและมีความเข้มข้นในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมาย ผู้สอนจึงเป็นบุคลากรทางการศึกษาที่สำคัญที่จะต้องมีการจัดการเรียนที่สอดคล้องกับนโยบายและตอบสนองต่อความต้องการเรียนรู้ที่ต่างกันระหว่างบุคคลของผู้เรียน

นโยบายการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) เป็นโรงเรียนที่มุ่งจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยโรงเรียนมีนโยบายที่มุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนเป็นสำคัญ 3 วิชา คือ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นนโยบายหลักที่สำคัญของโรงเรียน อีกทั้งยังมีนโยบายในการเพิ่มหน่วยกิตในรายวิชาภาษาอังกฤษ และชั่วโมงในการเรียนการสอนมากขึ้น

ในด้านการพัฒนาบุคลากร โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) มีบุคลากรที่สำเร็จการศึกษาทางด้านการสอนภาษาอังกฤษในระดับปริญญาโทเป็นอย่างน้อยและมีอาจารย์ชาวต่าง

ประเทศ (Foreign Teachers) ที่สำเร็จการศึกษา ทางด้านการศึกษาเพื่อที่จะเข้าใจระบบการศึกษา และทฤษฎีในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน มีการนิเทศการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง และประชุมหารือการจัดการความรู้ (Knowledge Management) ภายในและภายนอกกลุ่มสาระการเรียนรู้อยู่เป็นประจำ อีกทั้งยังส่งเสริมให้บุคลากรทางการศึกษาได้จัดการเรียนการสอนบนพื้นฐาน การค้นคว้าวิจัยในชั้นเรียน (Action Research) ตลอดปีการศึกษา

กลวิธีการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) เป็นโรงเรียนที่มุ่งจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่อยู่บนพื้นฐานของการวิจัย เพราะฉะนั้นผู้สอนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเรียนรู้ทฤษฎีต่าง ๆ เพื่อที่จะนำองค์ความรู้ มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

ระดับปฐมวัย

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) ได้มีการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษแก่ผู้เรียนตั้งแต่ระดับปฐมวัย โดยได้มุ่งเน้นการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และยึดหลักการเรียนการสอนด้านคำศัพท์พื้นฐาน (GSL) ของ West, M. (1953) ในการสร้างพื้นฐานด้านคำศัพท์ให้แก่ผู้เรียนควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการสนทนาสื่อสารตามแนวคิดการสอนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษา (Communication Language Teaching; CLT) การสอนภาษาแบบสื่อสาร (CLT) โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนในระดับปฐมวัยได้มีโอกาสได้สื่อสารกับอาจารย์ชาวต่างประเทศโดยตรงเพื่อลดความกังวลและสร้างความมั่นใจให้กับผู้เรียนได้ กล่าวที่จะสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยตนเอง ในขณะที่เดียวกันอาจารย์ชาวต่างประเทศจะมีการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาด้านคำศัพท์โดยผ่านเกม เพลง และกิจกรรมโครงการ (Project-Base Learning)

เพื่อที่จะเพิ่มวงคำศัพท์ (Vocabulary Size) ให้แก่ผู้เรียนที่จะได้นำไปประยุกต์ใช้ในการสื่อสารต่อไป

กล่าวโดยสรุป โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) ได้มีการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษให้แก่ผู้เรียนในระดับปฐมวัย ซึ่งได้มุ่งเน้นการเรียนการสอนทางด้านการสื่อสารควบคู่กับการสอนคำศัพท์พื้นฐานสำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ และจะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนการสอนจะต้องได้เรียนรู้โดยผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาให้สอดคล้องกับสถานการณ์จริง ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนจดจำคำศัพท์และบทสนทนาได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ระดับประถมศึกษา

การจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา มีการจัดการเรียนที่ใกล้เคียงกับระดับปฐมวัย โดยเฉพาะผู้เรียนในระดับประถมศึกษาตอนต้น เนื่องจากเป็นผู้เรียนที่อยู่ในระดับเริ่มต้น (Beginner) อีกทั้งโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) ยังได้มุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ที่ใกล้เคียงกับการเรียนรู้แบบต่างประเทศ คือ การเรียนภาษาอังกฤษแบบธรรมชาติ (Natural Way) โดยการเรียนรู้ของผู้เรียนจะถูกแบ่งออกเป็นทักษะ 4 ทักษะดังนี้

1. ทักษะการฟัง

สำหรับการฟัง ผู้ฟังต้องมีความตั้งใจเพื่อจะฟังให้เข้าใจและสามารถโต้ตอบกับสิ่งที่ฟังได้ ผู้สอนจะสอนทักษะการฟังให้แก่ผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ และเน้นการฟังอย่างหลากหลายโดยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกฟังเสียงจากเจ้าของภาษาและสอนเสียงที่เป็นปัญหา รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกการฟังทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) มีผู้สอนที่เป็นอาจารย์ชาวต่างประเทศที่มีสำเนียงแตกต่างกัน โดยผู้เรียนจะได้เรียนรู้กับอาจารย์ชาวต่างประเทศ เหล่านี้ทุกคนตั้งแต่ระดับปฐมวัยเพื่อที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คุ้นเคยกับสำเนียง (Accent) ในการ

สอนการฟังนั้น ครูผู้สอนต้องอธิบายเหตุผลหรือวัตถุประสงค์ในการฟังให้แก่ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้มีการฟังอย่างตั้งใจและประสบความสำเร็จในการฟังสิ่งสำคัญเพื่อการฟังนั้นบรรล่วัตถุประสงค์ การวัดและไม่เน้นการทดสอบแต่เป็นประเมินความสามารถในการฟังของผู้เรียนในแง่ของการประสบความสำเร็จในการสื่อสาร ในการสอนทักษะการฟังนี้ ครูผู้สอนทุกคนมีสื่อทัศนูปกรณ์ต่างๆ (Audio Visual-Aids) เช่น เครื่องบันทึกเสียง รูปภาพ ซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นมากซึ่งจะช่วยให้การเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยการเริ่มให้ผู้เรียนฟังจากคำ วลี ประโยคหรือบทสนทนาต่างๆ สั้นๆ ในห้องปฏิบัติการทางภาษา (Language Laboratory) หรือเรื่องราวที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ฟังเสียงเพลงภาษาอังกฤษทั้งทางวิทยุและโทรทัศน์ การสอนทักษะการฟังเป็นการพัฒนาความสามารถการฟังที่ต้องอาศัยระยะเวลาการฝึกฝนที่ต่อเนื่อง ไม่ใช่เป็นทักษะที่จะเกิดขึ้นได้เองโดยอัตโนมัติ

ครูผู้สอนภาษาได้นำเทคนิคที่จะฝึกการฟังมาสอนแก่ผู้เรียนเพื่อให้นักเรียนได้เกิดประโยชน์ในการเรียนภาษาอังกฤษมากที่สุด โดยมีลำดับขั้นตอนจากง่ายไปหายาก ดังนี้ สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532, หน้า 56)

1. เริ่มต้นด้วยการฟังคำเดี่ยว ฟังวลี และประโยคซึ่งผู้สอนต้องสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนแสดงออกในลักษณะต่างกัน เช่น การปฏิบัติตามคำสั่ง วาดรูป เล่นเกม บอกทิศทางตามแผนที่ ทั้งนี้ อาจให้สังเกตการเน้นหนักเบาในคำและระดับเสียงสูงต่ำในประโยค

2. การฟังโดยพยายามเชื่อมโยงคำต่างๆ ที่ได้ยินเป็นกลุ่มที่มีความหมายเพื่อให้ง่าย เช่น พยายามสร้างจินตนาการจากคำเป็นภาพอาจจะ เป็นภาพที่สวยงามหรือตลกเพื่อให้จำสิ่งที่ฟังได้ นานขึ้นและเกิดความสนใจที่จะฟังต่อไป

3. การฟังเรื่องสั้นๆ ซึ่งอาจมีคำศัพท์และโครงสร้างที่ผู้เรียนมีความรู้เดิม โดยที่ผู้สอนให้สรุปเหตุการณ์ว่า ใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร

4. การฟังบทสนทนาหรือข้อความต่างๆ ควรเป็นบทสนทนาหรือข้อความที่ใช้ในชีวิตประจำวันและเป็นธรรมชาติเพื่อให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับภาษาที่ใช้อยู่จริง

2. ทักษะการพูด

การพูดเป็นการถ่ายทอดความคิดความเข้าใจและความรู้สึกให้ผู้ฟังได้รับรู้และเข้าใจจุดมุ่งหมายของผู้พูด เนื่องจากการพูดทำให้ทราบว่าผู้พูดใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์นั้นๆ หรือไม่ การสอนทักษะการพูดในปัจจุบันจึงมุ่งเน้นให้นักเรียนใช้ทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องสถานการณ์จริง โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) ได้การจัดการเรียนการสอนทักษะการพูดโดยมุ่งเน้นเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดการสอนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนการสื่อสาร (Communication Language Teaching; CLT) โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีโอกาสได้สื่อสารกับอาจารย์ชาวต่างประเทศและครูชาวไทยที่ใช้ภาษาอังกฤษในการสอนโดยตรงเพื่อลดความกังวลและสร้างความมั่นใจให้กับผู้เรียนได้กล้าที่จะสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยตนเอง ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษผู้เรียนจะต้องได้แสดงออกทางภาษาโดยใช้สถานการณ์ต่างๆ ซึ่งคำนึงถึงความสามารถในการสื่อความหมายให้ผู้ฟังเข้าใจได้อย่างถูกต้อง ทักษะการพูดไม่ได้ยึดความถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ แต่เน้นการสื่อสารเพื่อความเข้าใจระหว่างผู้ฟังและผู้พูด จุดเด่นของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) ในการจัดการเรียนการสอนทักษะการพูดเพื่อการสื่อสาร คือ นอกจากจะมีจำนวนชั่วโมงที่มากขึ้นแล้วยังมีอาจารย์ชาวต่างประเทศและครูผู้สอนคนไทยที่จบการศึกษาด้านการสอนภาษาอังกฤษโดยตรงเพื่อเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้ที่มากขึ้น ซึ่งผู้สอนมีการจัดบรรยากาศการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการเรียนรู้เน้นกระบวนการสอนมากกว่ารูปแบบของการสอนโดยสอนจากสิ่งที่ง่ายไปสู่สิ่งที่ยากเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการ

ฝึกปฏิบัติจัดกิจกรรมและใช้สื่อการสอนที่หลากหลายและให้กำลังใจโดยการชมเชยเพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน ซึ่งทักษะการพูดนี้จะมีความเข้มข้นอย่างมากในระดับประถมศึกษาตอนต้น

3. ทักษะการอ่าน

ทักษะการอ่านมีความสำคัญในการศึกษาทุกระดับชั้น โดยเฉพาะในการเรียนภาษาเพราะผู้เรียนมีโอกาสใช้ทักษะการอ่านเพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการนำไปสู่การแสวงหาความรู้ทั้งปวง กระบวนการอ่านเป็นกระบวนการที่มีความซับซ้อนที่เกี่ยวข้องกับหลาย ๆ ด้าน ครูผู้สอนจึงต้องหากลวิธีในการเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนด้านการอ่าน โดยตระหนักถึงกลวิธีการเรียนรู้และจัดประสบการณ์ด้านการฝึกทักษะการอ่านอย่างเป็นระบบ การสร้างแรงจูงใจในการอ่านให้แก่ผู้เรียนตลอดจนควบคุมและกำกับตนเองในด้านการใช้กลวิธีการเรียนให้แก่ผู้เรียน ในการสอนทักษะการอ่านของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) มีการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านที่ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษาโดยการได้ปูพื้นด้านคำศัพท์ GSL เพื่อให้เป็นคำศัพท์พื้นฐานในการต่อยอดการอ่านและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้อ่านหนังสืออ่านนอกเวลา (Graded Readers)

หนังสืออ่านนอกเวลา (Graded Readers) เป็นหนังสืออ่านนอกเวลาที่ใช้สำหรับการสอนให้คนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองหรือก็คือ (English as a Second Language: ESL) ซึ่งในหนังสือจะมีการควบคุมจำนวนคำศัพท์และไวยากรณ์ให้เหมาะสมกับระดับความรู้ทางด้านภาษา ดังนั้น ผู้เรียนจะเลือกอ่านเรื่องที่เหมาะสมกับระดับของตนเองและจะค่อย ๆ พัฒนาทักษะด้านการอ่านโดยอัตโนมัติ ดังมีงานวิจัยหลาย ๆ งานได้ยืนยันไว้

นอกจากการใช้หนังสืออ่านนอกเวลาในการพัฒนาทักษะการอ่านของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) แล้วในการจัดการเรียนการสอนด้านการอ่านยังได้ใช้หลัก

การจัดกิจกรรมดังนี้

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540: 178-179) ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมในการสอนอ่าน ดังนี้

1. กิจกรรมก่อนการอ่าน (Pre-Reading Activities) ผู้สอนต้องหาวิธีสร้างแรงจูงใจในการอ่านให้แก่ผู้เรียนซึ่งจะมีกิจกรรม เช่น การคาดคะเนเรื่องที่จะอ่าน การเดาความหมายของคำศัพท์จากบริบทโดยดูจากประโยคข้างเคียงหรือรูปภาพ

2. กิจกรรมระหว่างการอ่าน (While-Reading Activities) ผู้เรียนต้องทำความเข้าใจโครงสร้างและเนื้อหาในเรื่องที่อ่าน กิจกรรมในขั้นนี้ เช่น การลำดับเรื่องจากการตัดเรื่องออกเป็นส่วน ๆ (Strip Story) การเขียนแผนผังความสัมพันธ์ในเรื่อง (Semantic Mapping) การเติมข้อความลงในแผนผัง (Graphic Organizer) และการเล่าเรื่องโดยสรุป

3. กิจกรรมหลังการอ่าน (Post-Reading Activities) เป็นการตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนกิจกรรมอาจโยงไปสู่ทักษะอื่น ๆ เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การเขียนเรื่องหรือโต้ตอบจากจดหมายพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่าน การอ่านเป็นการสื่อสารระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน หากผู้อ่านมีความรู้หรือประสบการณ์เดิมในเรื่องที่อ่านจะช่วยในการแปลความหมายได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้นหากเรื่องที่อ่านนั้นผู้อ่านไม่เคยพบเห็นมาก่อนผู้อ่านก็ยิ่งต้องใช้ความพยายามในการหาความหมายจากบริบทหรือสิ่งที่นำที่ปรากฏในข้อความซึ่งถ้าผู้อ่านรู้จักนำกลวิธีต่าง ๆ มาใช้ในการอ่านได้อย่างถูกวิธีผู้อ่านก็จะเข้าใจข้อความได้ดียิ่งขึ้นและทำให้บรรลุจุดประสงค์ในการอ่าน

4. ทักษะการเขียน

ทักษะการเขียนเป็นทักษะกระบวนการค่อนข้างยากสำหรับผู้เรียนในระดับประถมศึกษาและทักษะการเขียนต้องเกี่ยวข้องกับข้อความที่ปรากฏตามตัวอักษร คำศัพท์ ไวยากรณ์ ที่ได้รับการเรียบเรียงไว้อย่างถูกต้องและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียนที่จะสื่อสารไปยังผู้อ่าน

Raimes (1987, pp.83-84) ได้กล่าวถึงแนวการสอนเขียนไว้ 5 รูปแบบ คือ

1. แนวการสอนเขียนแบบอิสระ (Free-Writing Approach) ในการสอนเขียนวิธีนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกให้ผู้เรียนเขียนข้อมูลหรือเนื้อหาจนเกิดความคล่องแคล่ว มากกว่าการเน้นรูปแบบงานเขียนและความถูกต้องของการใช้ภาษา

2. แนวการสอนเขียนแบบเน้นรูปแบบอนุเจต (Paragraph-Pattern Approach) การสอนเขียนแบบนี้ เน้นความถูกต้องของการใช้ภาษาตลอดจนการเรียบเรียงเนื้อความโดยใช้ตัวอย่างงานเขียนมาให้ผู้เรียนได้ศึกษาในระดับอนุเจตแล้วให้ผู้เรียนเลียนแบบการเขียนอนุเจตชนิดต่างๆ กิจกรรมจึงอยู่ในรูปของการฝึกเขียนประโยคเพื่อรวมเป็นอนุเจตตลอดจนการฝึกหาประโยคหลัก (Topic Sentence) และประโยคสนับสนุน (Supporting Sentence) ของเนื้อเรื่อง

3. แนวการสอนเขียนแบบเน้นการเรียบเรียงไวยากรณ์และวากยสัมพันธ์ (Grammar Syntax Organization Approach) การสอนจะเริ่มต้นจากการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้องค์ประกอบที่สำคัญของประโยครูปแบบกริยาและการวางแผนการเขียน โดยเน้นลำดับเหตุการณ์ก่อนหลัง เป็นต้น โดยเชื่อว่าการเขียนที่ดีเกิดจากความสามารณ์ในการนำองค์ประกอบที่สำคัญของภาษามารวมกันแล้วสื่อความหมายได้

4. แนวการสอนเขียนแบบเน้นการสื่อสาร (Communicative Approach) เป็นการสอนที่เน้นการคำนึงถึงการสร้างเนื้อหาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ดังนั้นจึงให้ความสำคัญต่อวัตถุประสงค์ในการเขียนและผู้อ่านมาก กิจกรรมจึงอยู่ในรูปของการกำหนดบทบาทหรือคำถามที่ว่า ทำไมจึงต้องเขียนและใครเป็นผู้อ่าน โดยกิจกรรมจะมุ่งเน้นและฝึกให้นักเรียนได้เขียน หรือคำนึงถึงโลกทัศน์ของผู้อ่าน

5. แนวการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ (Process Approach) ครูจะสอนให้นักเรียนให้ความสำคัญต่อคำถามที่ว่า วัตถุประสงค์ในการ

เขียน คืออะไร ใครคือผู้อ่าน จะเขียนอย่างไร จะเริ่มต้นเขียนอย่างไร โดยในการเขียนนักเรียนจะต้องได้รับข้อมูลย้อนกลับจากเพื่อนและครู การสอนเขียนแบบนี้จะเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกซึ่งประสบการณ์ของตนตลอดจนการแลกเปลี่ยนและเรียนรู้ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ในการสอนทักษะเขียนเพื่อการสื่อสารนั้น ครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้ออกคำสั่ง อธิบาย อ่านให้ฟัง บอกให้จด เปลี่ยนมาเป็นชี้แนะแนวทางให้ผู้เรียนอำนวยความสะดวก จัดกิจกรรมการเรียนให้แกผู้เรียนโดยใช้กิจกรรมหลายๆ แบบมาประกอบการสอน เพื่อให้เกิดความสนุกสนานและความกระตือรือร้นในการเรียนรู้

ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) ได้นำแนวคิดและหลักการในการพัฒนาการเขียนของ Raimes (1987) โดยผสมผสานแนวการสอนเขียนแบบอิสระ (Free-Writing Approach) และแนวการสอนเขียนแบบเน้นรูปแบบอนุเจต (Paragraph-Pattern Approach) โดยเริ่มจากการสอนในรูปแบบอนุเจตเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้รูปแบบของประโยคและการลำดับเนื้อหาซึ่งผู้สอนจะตั้งเป็นคำถามนำแล้วให้ผู้เรียนได้อธิบายคำตอบไม่เน้นหลักไวยากรณ์แต่เน้นที่เนื้อหาที่จะสื่อสารมากกว่า หลังจากผู้เรียนได้ฝึกจนชำนาญพอสมควรแล้ว ครูผู้สอนจะสอนด้วยการสอนเขียนแบบอิสระซึ่งการสอนแบบนี้ยังไม่เน้นหลักไวยากรณ์แต่เป็นการฝึกทักษะการเขียนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ถ่ายทอดเนื้อหา กิจกรรมการสอนเขียนจึงอยู่ในรูปของการเขียน เช่น การเขียนบันทึกประจำวัน การเขียนเกี่ยวกับตนเอง การเขียนเกี่ยวกับครอบครัว การเขียนเกี่ยวกับโรงเรียน ซึ่งเป็นเรื่องใกล้ตัว การเขียนวิธีนี้ผู้เรียนต้องเขียนถ่ายทอดความคิดให้มากที่สุดโดยไม่ต้องคำนึงถึงความถูกต้องของหลักไวยากรณ์ กิจกรรมเหล่านี้มุ่งเน้นการพัฒนาความเชื่อมั่นในการเขียนให้เกิดขึ้นก่อน แล้วจึงค่อยให้ความสำคัญต่อหลักเกณฑ์การเขียนและการใช้ภาษา

บทสรุป

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา นับว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นและเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาศักยภาพในการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น การที่จะพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในยุคปัจจุบัน ซึ่งผู้เรียนมีความหลากหลายและมีความแตกต่างระหว่างบุคคลจะต้องใช้กลวิธีการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่หลากหลายและแตกต่างกันตามความต้องการของผู้เรียน จากบทความวิเคราะห์ข้างต้นจะเห็นได้ว่า ผู้สอนของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) ได้ใช้กลวิธี

ที่หลากหลายและผสมผสานกันในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้ได้ผลดีโดยได้นำแนวคิดซึ่งมีหลายแนวคิดและกลวิธีที่จะช่วยสร้างความคิดที่เป็นระบบให้แก่ครูผู้สอนและพัฒนาโมทัศน์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อช่วยให้ครูผู้สอนตัดสินใจในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน การเลือกกิจกรรมประกอบ การเรียนการสอน การเลือกสื่อการเรียนรู้เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับผู้เรียนและมีการศึกษาค้นคว้าวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนซึ่งจะส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมอาเซียน. (2555). *ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน*. กรุงเทพฯ : กระทรวงการต่างประเทศ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *แบบฝึกประกอบการสอนตามแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ*. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- ศรีวิไล ดอกจันทร์. (2536). *การสอนภาษาไทยในฐานะ ภาษาต่างประเทศ*. (เอกสารสัมมนา). 19 - 20 สิงหาคม.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2562). ออนไลน์: [http:// www.niets.or.th](http://www.niets.or.th). เข้าถึงเมื่อ 1 ธันวาคม 2562.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2557). ออนไลน์: <http:// www.niets.or.th>. เข้าถึงเมื่อ 26 ตุลาคม 2557.
- สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. (2532). *การสอนทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2540). *กิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: สำนักงาน.
- Barkley, E.F. (2010). *Student engagement techniques: A handbook for college teachers*. San Francisco, CA: Jossey- Bass.
- Fink, L.D. (2003). *Creating significant learning experiences: An integrated approach To Designing College Courses*. San Francisco, CA: Jossey – Bass.

- Janice, Light and David, McNaughton. (2014). "Communication: A New Definition for a New Era of Communication?." The Pennsylvania State University, *Communication Science and Disorder*, 30: 1-18.
- Kolb, D.A. (1976). *Learning Style Inventory: Technical Manual*. Englewood Cliffs. New Jersey: Prentice Hall.
- Kolb, D (1984). *Experiential learning: Experience as the source of learning and development*. Englewood Cliffs : Prentice Hall.
- Nafisa, T. Burganova and Akzam, A. Valeev. (2010). "Development of Technical College Students' Communicative Competence". *Canadian Center of science and Education Journal*, 94: 116-136.
- Oxford, R. (1990). *Language learning strategies: What every teacher should know*. Boston. MA. : Heinle and Heinle.
- Raimes, A. (1987). *Techniques in Teaching Writing*. Oxford: Oxford University Press.
- Spratt, M., Pulverness, A. and Williams, M. (2007). *The TKT Teaching Knowledge Test Course*. London: Cambridge University Press.
- Stern, H. H. (1983). *Fundamental concepts of language teaching*. Oxford: Oxford University Press.
- West, M. (1953). *A General Service List of English Words*. London: Longman.

การศึกษาความฉลาดทางดิจิทัลในระดับความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสารคามพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

An Investigation into Digital Intelligence at the Digital Citizenship Level of Lower Secondary Students under Sarakhampittayakhom School, Mueng District, Maha Sarakham Province

วัลลุชพร ทุ่งสงค์¹, ลักขณา สริวัฒน์²

Walunchaporn Thungsong¹, Lakkhana Sariwat²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความฉลาดทางดิจิทัลในระดับความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสารคามพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ, ผลการเรียน และรายได้ของครอบครัว โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามระดับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีในระดับความเป็นพลเมืองดิจิทัล จากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 322 คน ที่ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน, t-test for Independent samples และ One-Way ANOVA ผลการวิจัยพบว่า ความฉลาดทางดิจิทัลในระดับความเป็นพลเมืองดิจิทัลทั้งโดยรวมและจำแนกตามเพศ, ผลการเรียน และรายได้ของครอบครัว-ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสารคามพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับดี และผลการเปรียบเทียบความฉลาดทางดิจิทัลในระดับความเป็นพลเมืองดิจิทัล จำแนกตามเพศ, ผลการเรียน และรายได้ของครอบครัวพบว่าไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความฉลาดทางดิจิทัล ระดับความเป็นพลเมืองดิจิทัล นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

Abstract

The research aimed to investigate and compare Digital Intelligence at the Digital Citizenship Level of lower secondary students under Sarakhampittayakhom School, Mueng District, Maha Sarakham Province classified into gender, learning achievement, and family income. The data were collected through a questionnaire on behaviors' level on using technology at the digital citizenship of 322 lower secondary students selected by multi-stage random sampling technique and they were analyzed by mean, standard deviation, t-test for Independent samples as well as One-Way ANOVA. The findings revealed that the Digital

¹ นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² รองศาสตราจารย์ ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ Undergraduate Student in Psychology, Faculty of Education, Mahasarakham University

² Associate Professor, Faculty of Education, Mahasarakham University

Intelligence at the Digital Citizenship Level of lower secondary students under Sarakhampitayakhom School, Mueng District, Maha Sarakham Province as a whole and classified into gender, learning achievement as well as family income was at the high level and the results of whose Digital Intelligence at the Digital Citizenship Level comparison classified into gender, learning achievement, and family income were not different.

Keywords: Digital intelligence, the digital citizenship level, lower secondary students

บทนำ

เทคโนโลยีทางการสื่อสารที่พัฒนาก้าวหน้าเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมไม่ว่าจะเป็นสังคมภายในประเทศหรือระหว่างประเทศ ปฏิเสธไม่ได้ว่าอินเทอร์เน็ตได้เข้ามามีบทบาทต่อสังคมโลก ปัจจุบันเป็นอย่างมาก เนื่องจากอินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางการสื่อสารที่คนทั่วโลกสามารถใช้ในการติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ กันได้โดยง่ายและรวดเร็วปราศจากข้อจำกัดเรื่องเวลาและสถานที่ ส่งผลให้สังคมโลกก้าวสู่ยุคแห่งโลกาภิวัตน์ที่เสมือนเชื่อมโลกไว้อย่างไร้พรมแดน การติดต่อสื่อสารในยุคปัจจุบันจึงเป็นเรื่องที่สะดวกมากขึ้น (ศตพล เกิดอยู่, 2558) ปัจจุบันการใช้อินเทอร์เน็ตที่มีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตคนรุ่นใหม่ได้แก่ เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network Sites) เช่น เฟซบุ๊ก (Facebook) ทวิตเตอร์ (Twitter) Line (ไลน์) มาปรับใช้หลายวงการทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เนื่องจากลักษณะการสื่อสารที่มีความสะดวก รวดเร็ว ทำให้เว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นยอดนิยมของคนรุ่นใหม่ในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนในช่วงวัยรุ่นใช้การสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ตมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงวัยอื่น ซึ่งสื่อใหม่อันทันสมัยในโลกดิจิทัลไม่ได้มีบทบาทเพียงแค่อำนวยความสะดวกให้กับจังหวะการใช้ชีวิตและเพิ่มอัตราความเร็วในการสื่อสาร เท่านั้น แต่ยังเข้ามามีบทบาทในการเปลี่ยนแปลงรูปแบบพฤติกรรมและแบบแผนในการดำรงชีวิตรวมทั้งยังเปลี่ยนมุมมอง วิถีคิด วิถีการมองโลก รวมทั้งค่านิยมทางสังคม และวัฒนธรรมของผู้ใช้อีกด้วย เด็กและเยาวชนที่เติบโตมาพร้อม

เทคโนโลยีในโลกดิจิทัลสมัยใหม่ (Digital Generation) จำเป็นจะต้องทำความเข้าใจและรู้เท่าทันถึงความต้องการของตนเองในช่วงของการเปลี่ยนผ่านให้ดี (กมลาค ภูวนาธิพงษ์ และคณะ, 2560 ; อ้างอิงมาจาก Buaclee, 2014) จากการสำรวจจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2560 พบว่า ประชากรมีสัดส่วนการใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นในทุกกลุ่มอายุ โดยกลุ่มที่มีอายุระหว่าง 15-24 ปีมีสัดส่วนการใช้ อินเทอร์เน็ตสูงกว่ากลุ่มอื่นจากร้อยละ 85.9 ในปี 2559 เป็นร้อยละ 89.8 ในปี 2560 และคาดว่า การใช้อินเทอร์เน็ตของกลุ่มวัยรุ่นนั้นน่าจะมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นต่อไปเรื่อย ๆ (วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง, 2561) อีกทั้งจากผลการสำรวจจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยของบริษัทศูนย์วิจัยนวัตกรรมอินเทอร์เน็ตไทยจำกัด (Truehits) ได้รายงานไว้ในเดือนสิงหาคม 2554 มีจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยจำนวน 25 ล้านคน และกลุ่มที่ใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุดคือกลุ่มอายุระหว่าง 12-17 ปี (ปิยะ ตันทวิเชียร, 2555) จากสถิติต่าง ๆ ดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าผู้ใช้อินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่เป็นเด็กและเยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (2559) ได้อธิบายว่าดิจิทัลถือเป็นเครื่องมือสำคัญต่อการเรียนรู้และการศึกษา ดังนั้นนักเรียนนักศึกษาจึงมีพฤติกรรมการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลมากขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งอุปกรณ์พกพา เช่น โทรศัพท์เคลื่อนที่ หรือแท็บเล็ต ด้วยพฤติกรรมดังกล่าวการพัฒนาทักษะดิจิทัลจึงจำเป็นสำหรับเด็กและเยาวชนในสังคมดิจิทัล รวมไปถึงการคิด

วิเคราะห์แยกแยะสื่อต่าง ๆ หรือที่เรียกว่าการรู้เท่าทันสื่อและการใช้เทคโนโลยีอย่างมีความรับผิดชอบ ต่อสังคม ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาประเทศคือ การพัฒนามนุษย์เข้าสู่ยุคดิจิทัล ด้วยการเตรียมความพร้อมให้บุคลากรทุกกลุ่มมีความรู้และทักษะที่เหมาะสมต่อการดำเนินชีวิตในยุคดิจิทัล มีความสามารถในการพัฒนาและใช้สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ มีความตระหนักรู้ ความเข้าใจ มีทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์และสร้างสรรค์ (นิตยา วงศ์ใหญ่, 2560) เด็กและเยาวชนหรือวัยรุ่นในยุคนี้เติบโตมาพร้อมกับอุปกรณ์ดิจิทัลและอินเทอร์เน็ตด้วยลักษณะการสื่อสารที่รวดเร็ว อิสระ ไร้พรมแดน และไม่เห็นหน้าของอีกฝ่าย การรับรู้และการใช้ชีวิตของกลุ่มวัยรุ่นดังกล่าวอยู่ในลักษณะที่เต็มไปด้วยข้อมูลข่าวสาร และเทคโนโลยีที่ต้องนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน การใช้ชีวิตของคนรุ่นใหม่จึงผูกติดกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและสื่อออนไลน์เกือบตลอดเวลาไม่ว่าจะเป็นการศึกษา การรับข่าวสาร ความบันเทิง หรือการซื้อขายสินค้าและบริการ การทำธุรกรรมการเงินในอดีตตัวชี้วัดอย่าง IQ ได้ถูกนำมาใช้พัฒนาระดับทักษะศาสตร์ปัญญาของมนุษย์ ในขณะที่ EQ ได้นำมาศึกษาเพื่อพัฒนาระดับความฉลาดทางอารมณ์ แต่ด้วยบริบททางสังคมที่เปลี่ยนไป ปัจจุบันทักษะความฉลาดทางปัญญาและอารมณ์ไม่เพียงพอต่อสิ่งที่เยาวชนต้องเผชิญในโลกไซเบอร์ ยิ่งไปกว่านั้น อินเทอร์เน็ตและอุปกรณ์ดิจิทัล ถึงแม้จะเพิ่มความสะดวกสบาย แต่ก็แฝงด้วยอันตรายเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นอันตรายต่อสุขภาพ หากใช้งานสื่อดิจิทัลมากเกินไป หรืออันตรายจากมิจฉาชีพออนไลน์ การคุกคามทางไซเบอร์ และการกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ ดังนั้นพลเมืองยุคใหม่จึงต้องรู้เท่าทันสื่อ สารสนเทศ และมีทักษะความฉลาดทางดิจิทัลเพื่อที่จะใช้ชีวิตอยู่ในสังคมออนไลน์ และในชีวิตจริงโดยไม่ทำให้ตัวเองและผู้อื่นเดือดร้อน ด้วยเหตุและผลดังกล่าวจึงมีคำว่า DQ หรือเรียกว่าความฉลาดทางดิจิทัลเพิ่มขึ้นนอกเหนือจาก IQ และ EQ ซึ่งถือว่าเป็นตัวชี้วัดใหม่ในยุคดิจิทัล (สรานนท์ อินทนนท์, 2561)

ความฉลาดทางดิจิทัล (DQ: Digital Intelligence) เป็นผลจากการศึกษาและพัฒนาของ DQ Institute หน่วยงานที่เกิดจากความร่วมมือกันของภาครัฐและเอกชนทั่วโลกประสานงานร่วมกับ เว็ลด์อีโคโนมิกฟอรัม (World Economic Forum) ที่มุ่งมั่นให้เด็ก ๆ ทุกประเทศได้รับการศึกษาด้านทักษะพลเมืองดิจิทัลที่มีคุณภาพ และใช้ชีวิตบนโลกออนไลน์อย่างปลอดภัยด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสมัยใหม่ (สรานนท์ อินทนนท์, 2561) อย่างไรก็ตามระดับทักษะความฉลาดทางดิจิทัลของเด็กไทยตามรายงาน DQ Report 2018 ยังอยู่ในระดับต่ำอยู่ ทั้งนี้เนื่องจากสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (DEPA), กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.), กระทรวงศึกษาธิการ และ DQ Institute ร่วมกันทำโครงการ DQ Every Child โดยศึกษาเด็กไทย อายุ 8-12 ปี ทั่วประเทศ 1,300 คน ผ่านแบบสำรวจออนไลน์ DQ Screen Time Test ชุดเดียวกับกับเด็กประเทศอื่น ๆ รวมกลุ่มตัวอย่างทั่วโลกทั้งสิ้น 37,967 คน ผลการศึกษาพบว่า เด็กไทยมีความเสี่ยงจากภัยออนไลน์ถึง 60% ในขณะที่ค่าเฉลี่ยของการศึกษาคั้งนี้อยู่ที่ 56% (จาก 29 ประเทศทั่วโลก) ภัยออนไลน์ที่พบจากการศึกษาชุดนี้ประกอบไปด้วย การกลั่นแกล้งบนโลกออนไลน์, การถูกล่อลวงออกไปพบคนแปลกหน้าจากสื่อสังคมออนไลน์, ปัญหาการเล่น เกมเด็กติดเกม, ปัญหาการเข้าถึงสื่อลามกอนาจาร, ความปลอดภัยหรือวิดีโอที่ช่วยอารมณ์เพศ และพูดคุยเรื่องเพศกับคนแปลกหน้าในโลกออนไลน์ (สรานนท์ อินทนนท์, 2561) DQ แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับที่ 1 ความเป็นพลเมืองดิจิทัล ระดับที่ 2 ความคิดสร้างสรรค์ดิจิทัล และระดับที่ 3 ผู้ประกอบการดิจิทัล สำหรับความฉลาดทางดิจิทัลในระดับที่ 1 ความเป็นพลเมืองดิจิทัลนั้นเป็นระดับพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับเด็กและเยาวชนในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 8 ทักษะ ได้แก่ 1) ทักษะในการรักษาอัตลักษณ์ที่ดีของตนเอง 2) ทักษะการคิดวิเคราะห์ที่มีวิจารณญาณที่ดี 3) ทักษะในการรักษา

ความปลอดภัยของตนเองในโลกออนไลน์ 4) ทักษะในการรักษาข้อมูลส่วนตัว 5) ทักษะในการจัดสรรเวลาหน้าจอ 6) ทักษะในการบริหารจัดการข้อมูลที่ใช้ใช้งานมีการทิ้งไว้บนโลกออนไลน์ 7) ทักษะในการรับมือกับการกลั่นแกล้งบนโลกออนไลน์ 8) ทักษะการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม ซึ่งหากทักษะเหล่านี้ได้รับการพัฒนาจะทำให้พลเมืองดิจิทัลสามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างชาญฉลาดและมีความรับผิดชอบต่อสังคม (ปณิตา วรณพิรุณ และนำโชค วัฒนานัน, 2561) นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นระยะของวัยแรกรุ่นเริ่มตั้งแต่ 12-15 ปี เป็นวัยคาบเกี่ยวระหว่างความเป็นเด็กและความเป็นผู้ใหญ่ ลักษณะการแสดงออกของอารมณ์ที่เด่นในวัยแรกรุ่นคือ อารมณ์ของเด็กแรกรุ่นจะเรวร้อน อ่อนไหว เปลี่ยนง่าย บางครั้งสับสนไม่มั่นคง บางครั้งอารมณ์พุ่งพล่านควบคุมอารมณ์ไม่ค่อยได้ในขณะที่บางครั้งจะเก็บกดอารมณ์ ไม่กล้าแสดงออก (จิราภรณ์ ตั้งกิตติภรณ์, 2557) และยังคงอยู่ในวัยเรียนต้องศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนาไปเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคตต้องการความใส่ใจและคำชี้แนะในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ จากผู้ปกครอง ครูอาจารย์ ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญ แต่ปัจจุบันผู้ปกครองมักปล่อยให้เด็กเล่นอินเทอร์เน็ตตามลำพัง เนื่องจากผู้ใหญ่ให้ความสนใจกับเทคโนโลยีค่อนข้างน้อยเป็นผลให้นักเรียนใช้อินเทอร์เน็ตอย่างขาดการควบคุมและคำชี้แนะ ขาดสมาธิในการเรียน ขาดทักษะการใช้ชีวิตในสังคมโดยเฉพาะการเล่นเกมส์จะส่งผลให้มีบุคลิกก้าวร้าว เจ้าเล่ห์ ชอบเอาชนะ และเกิดจินตนาการทางวัตถุนิยมเนื่องจากจิตใจจ่ออยู่กับการเล่นอินเทอร์เน็ต ส่งผลระยะยาวทำให้การมีสัมพันธภาพระหว่างบุคคลลดลง จนเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในสังคมทำให้เป็นปัญหาทั้งต่อครอบครัว โรงเรียน และสังคมดังปรากฏเป็นข่าวในขณะนี้ (พงษ์พิศ พลศรี, 2560)

โรงเรียนสารคามพิทยาคม เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ เปิดสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียนทั้งหมด 4,009 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561) เป็นโรงเรียนที่ผู้วิจัยได้เคยไปฝึก

ประสบการณ์วิชาชีพ และพบว่าโรงเรียนส่งเสริมให้ครูและนักเรียนใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน โดยมีการติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ตอย่างทั่วถึงเพื่อให้สามารถใช้ในการศึกษาค้นคว้าหาองค์ความรู้และทำกิจกรรมต่างๆ ได้จากอินเทอร์เน็ต จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนพบว่านักเรียนมีความสนใจในการใช้เทคโนโลยีที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการค้นคว้าหาความรู้จากอินเทอร์เน็ต หรือหาความบันเทิงในรูปแบบต่างๆ อย่างไรก็ตามผู้วิจัยพบว่านักเรียนส่วนใหญ่จะใช้สื่อออนไลน์กันอย่างไม่มีระเบียบ โดยเล่นเกมออนไลน์ไม่เป็นเวลา หรือมีการกลั่นแกล้งกันบนโลกออนไลน์ ไม่มีการควบคุมอารมณ์ในขณะที่เล่นเกมหรือสื่อสังคมออนไลน์ ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาความฉลาด ทางดิจิทัลในระดับความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนักเรียนโรงเรียนสารคามพิทยาคมระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น ซึ่งเป็นระดับพื้นฐานที่ทุกคนต้องมีในยุคดิจิทัลว่าเป็นอย่างใดและอยู่ในระดับใด มีความแตกต่างกันหรือไม่ ซึ่งผลการวิจัยจะส่งผลให้เกิดประโยชน์แก่ตัวนักเรียนเองโดยตรง รวมทั้ง ผู้บริหาร ครูผู้สอน ในโรงเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่สามารถนำข้อมูลไปปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนาหาแนวทางสร้างภูมิคุ้มกันให้กับ เยาวชนได้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความฉลาดทางดิจิทัลในระดับความเป็นพลเมืองของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสารคามพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ, ผลการเรียน และรายได้ของครอบครัว

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสารคามพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 322 คน ได้มาโดยการเทียบสัดส่วนจำนวนประชากรดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างแบ่งตามระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2561

ระดับชั้น	จำนวนประชากร	สัดส่วนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	629	.305	98
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	721	.351	113
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	710	.344	111
รวม	2,060	1.00	322

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามระดับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีในระดับความเป็นพลเมืองดิจิทัล แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับที่ผ่านการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีในระดับความเป็นพลเมืองดิจิทัลไปเก็บข้อมูลจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสารคามพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 322 คน ที่ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยเก็บกับกลุ่มตัวอย่างตามที่มีอยู่และให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจนครบตามจำนวนที่ต้องการ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อหาระดับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีในระดับความเป็นพลเมืองดิจิทัลโดยการแปล

ความหมาย ตามเกณฑ์คะแนนเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีพฤติกรรมอยู่ในระดับดีมาก

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีพฤติกรรมอยู่ในระดับดี

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีพฤติกรรมอยู่ในระดับน่าพอใจ

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีพฤติกรรมอยู่ในระดับไม่น่าพอใจ

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีพฤติกรรมอยู่ในระดับที่ควรได้รับการดูแล

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาความฉลาดทางดิจิทัล (DQ) ในระดับความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสารคามพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามโดยรวมและจำแนกตามเพศ, ผลการเรียน และรายได้ของครอบครัว พบว่าอยู่ในระดับดี ดังตาราง 2-5

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับ DQ ในระดับความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสารคามพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม

ความฉลาดทางดิจิทัล (DQ) ในระดับความเป็นพลเมืองดิจิทัล 8 ทักษะ	\bar{X}	S.D.	ระดับ DQ ในระดับความเป็น พลเมืองดิจิทัล
1. ทักษะในการรักษาอัตลักษณ์ที่ดีของตนเอง	3.14	.44	น่าพอใจ
2. ทักษะการคิดวิเคราะห์ที่มี วิจารณ์ญาณที่ดี	3.94	.59	ดี
3. ทักษะในการรักษาความปลอดภัยของตนเองในโลก ออนไลน์	3.40	.61	น่าพอใจ
4. ทักษะในการรักษาข้อมูลส่วนตัว	3.03	.56	น่าพอใจ
5. ทักษะในการจัดสรรเวลาหน้าจอ	2.70	.61	น่าพอใจ
6. ทักษะในการบริหารจัดการข้อมูลที่มีผู้งานทั้งไว้บนโลกออนไลน์	2.12	.48	ไม่น่าพอใจ
7. ทักษะในการรับมือกับการกลั่น แกล้งกันบนโลกออนไลน์	3.03	.59	น่าพอใจ
8. ทักษะในการใช้เทคโนโลยีอย่างมี จริยธรรม	3.82	.58	ดี
โดยรวม	3.70	.36	ดี

จากตาราง 2 พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสารคามพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีความฉลาดทางดิจิทัลในระดับพลเมืองดิจิทัลโดยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายทักษะพบว่า มี 2 ทักษะอยู่ในระดับดีคือทักษะการคิดวิเคราะห์ที่มีวิจารณ์ญาณที่ดีและทักษะในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม มี 5 ทักษะอยู่ในระดับน่าพอใจคือ ทักษะในการ

รักษาความปลอดภัยของตนเองในโลกออนไลน์, ทักษะในการรักษาอัตลักษณ์ที่ดีของตนเอง, ทักษะในการรับมือกับการกลั่นแกล้งกันบนโลกออนไลน์, ทักษะในการรักษาข้อมูลส่วนตัวและทักษะในการจัดสรรเวลาหน้าจอ และมี 1 ทักษะที่อยู่ในระดับไม่น่าพอใจคือทักษะในการบริหารจัดการข้อมูลที่มีผู้งานทั้งไว้บนโลกออนไลน์

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับ DQ ในระดับความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสารคามพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ทั้งโดยรวมและรายทักษะจำแนกตามเพศ

ความฉลาดทางดิจิทัล (DQ) ในระดับความเป็นพลเมืองดิจิทัล 8 ทักษะ	ชาย จำนวน 138 คน			หญิง จำนวน 134 คน		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ DQ ในระดับความเป็นพลเมืองดิจิทัล	\bar{X}	S.D.	ระดับ DQ ในระดับความเป็นพลเมืองดิจิทัล
1. ทักษะในการรักษาอัตลักษณ์ที่ดีของตนเอง	3.14	.42	น่าพอใจ	3.14	.46	น่าพอใจ
2. ทักษะการคิดวิเคราะห์ที่มีวิจารณญาณที่ดี	3.96	.58	ดี	3.93	.61	ดี
3. ทักษะในการรักษาความปลอดภัยของตนเองในโลกออนไลน์	3.48	.58	น่าพอใจ	3.34	.62	น่าพอใจ
4. ทักษะในการรักษาข้อมูลส่วนตัว	3.05	.60	น่าพอใจ	3.01	.53	น่าพอใจ
5. ทักษะในการจัดสรรเวลาหน้าจอ	2.73	.61	น่าพอใจ	2.68	.60	น่าพอใจ
6. ทักษะในการบริหารจัดการข้อมูลที่มีผู้งานทั้งไว้บน โลกออนไลน์	2.18	.51	ไม่น่าพอใจ	2.07	.45	ไม่น่าพอใจ
7. ทักษะในการรับมือกับการกลั่นแกล้งกันบนโลกออนไลน์	3.04	.60	น่าพอใจ	3.02	.58	น่าพอใจ
8. ทักษะในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม	3.87	.62	ดี	3.79	.55	ดี
โดยรวม	3.74	.37	ดี	3.67	.35	ดี

จากตาราง 3 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสารคามพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความฉลาดทางดิจิทัลในระดับพลเมืองดิจิทัลเหมือนกัน ทั้งโดยรวมและรายทักษะดังนี้ ทักษะโดยรวมอยู่ในระดับดี ส่วนรายทักษะพบว่า มีทักษะที่อยู่ในระดับดี 2 ทักษะคือ ทักษะการคิดวิเคราะห์ที่มีวิจารณญาณที่ดีและทักษะในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม

มีทักษะที่อยู่ในระดับน่าพอใจ 5 ทักษะคือ ทักษะในการรักษาอัตลักษณ์ที่ดีของตนเอง, ทักษะในการรักษาความปลอดภัยของตนเองในโลกออนไลน์, ทักษะในการรักษาข้อมูลส่วนตัว, ทักษะในการจัดสรรเวลาหน้าจอ และทักษะในการรับมือกับการกลั่นแกล้งกันบนโลกออนไลน์ และมีทักษะที่อยู่ในระดับไม่น่าพอใจ 1 ทักษะได้แก่ ทักษะในการบริหารจัดการข้อมูลที่มีผู้งานทั้งไว้บนโลกออนไลน์

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความฉลาดทางดิจิทัล (DQ) ในระดับความเชื่อใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ จังหวัดขอนแก่น ประจำปีการศึกษา 2561

	ผลการเรียน											
	ต่ำ n=14	ปานกลาง n=38		ดี n=84		ดีเยี่ยม n=186						
	\bar{X}	S.D.	ระดับ DQ	\bar{X}	S.D.	ระดับ DQ	\bar{X}	S.D.	ระดับ DQ			
1. ทักษะในการรักษาย่อตัณษณห์ที่ดีของตนเอง	3.11	.50	น่าพอใจ	3.11	.42	น่าพอใจ	3.08	.39	น่าพอใจ	3.18	.46	น่าพอใจ
2. ทักษะในการคิดวิเคราะห์ที่มีวิจารณ์อย่างที่ดี	3.88	.54	ดี	3.87	.61	ดี	3.88	.60	ดี	3.99	.59	ดี
3. ทักษะในการรักษาความปลอดภัยของตนเองในโลกออนไลน์	3.74	.54	ดี	3.26	.47	น่าพอใจ	3.46	.62	น่าพอใจ	3.38	.62	น่าพอใจ
4. ทักษะในการรักษาข้อมูลส่วนตัว	3.40	.57	น่าพอใจ	3.00	.53	น่าพอใจ	2.95	.59	น่าพอใจ	3.04	.55	น่าพอใจ
5. ทักษะในการจัดสรรเวลาหน้าจอ	2.25	.64	ไม่น่าพอใจ	2.68	.61	น่าพอใจ	2.62	.54	น่าพอใจ	2.77	.62	น่าพอใจ
6. ทักษะในการบริหารจัดการข้อมูลที่มีผู้งานทั้งไว้บนโลกออนไลน์	2.22	.45	ไม่น่าพอใจ	2.18	.44	ไม่น่าพอใจ	2.13	.48	ไม่น่าพอใจ	2.09	.48	ไม่น่าพอใจ
7. ทักษะในการรับมือกับการกลั่นแกล้งกันบนโลกออนไลน์	3.00	.55	น่าพอใจ	3.00	.69	น่าพอใจ	3.09	.53	น่าพอใจ	3.01	.59	น่าพอใจ
8. ทักษะในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม	4.02	.73	ดี	3.75	.59	ดี	3.84	.59	ดี	3.82	.56	ดี
โดยรวม	3.77	.40	ดี	3.65	.37	ดี	3.68	.35	ดี	3.72	.36	ดี

จากตาราง 4 พบว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนระดับต่ำ, ปานกลาง, ดี และดีเยี่ยม มีความฉลาดทางดิจิทัลในระดับพลเมืองดิจิทัลโดยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายทักษะพบว่า 1) ผลการเรียนรู้ระดับต่ำมีทักษะที่อยู่ในระดับดี 3 ทักษะคือ ทักษะการคิดวิเคราะห์ที่มีวิจารณญาณที่ดี, ทักษะในการรักษาความปลอดภัยของตนเองในโลกออนไลน์ และทักษะในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม มีทักษะในระดับน่าพอใจ 3 ทักษะคือ ทักษะในการรักษาอัตลักษณ์ที่ดีของตนเอง, ทักษะในการรักษาข้อมูลส่วนตัว และทักษะในการรับมือกับการกลั่นแกล้งกันบนโลกออนไลน์ และมีทักษะที่อยู่ในระดับไม่น่าพอใจ 2 ทักษะได้แก่ ทักษะในการจัดสรรเวลาหน้าจอ และทักษะในการบริหาร

จัดการข้อมูลที่มีผู้งานทั้งไว้บนโลกออนไลน์ 2) ผลการเรียนรู้ระดับปานกลาง ระดับดี และระดับดีเยี่ยมมีทักษะทั้ง 8 ทักษะอยู่ในระดับเหมือนกัน ดังนี้ มีทักษะในระดับดี 2 ทักษะคือ ทักษะการคิดวิเคราะห์ที่มีวิจารณญาณที่ดี และทักษะในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม มีทักษะอยู่ในระดับน่าพอใจ 5 ทักษะคือ ทักษะในการรักษาอัตลักษณ์ที่ดีของตนเอง, ทักษะในการรักษาความปลอดภัยของตนเองในโลกออนไลน์, ทักษะในการรักษาข้อมูลส่วนตัว, ทักษะในการจัดสรรเวลาหน้าจอ และทักษะในการรับมือกับการกลั่นแกล้งกันบนโลกออนไลน์ และมีทักษะที่อยู่ระดับไม่น่าพอใจ 1 ทักษะคือ ทักษะในการบริหารจัดการข้อมูลที่มีผู้งานทั้งไว้บนโลกออนไลน์

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความฉลาดทางดิจิทัล (DQ) ในระดับความ เป็นพลเมืองดิจิทัลของนักเรียนรู้มัธยมศึกษาศาตอนต้น โรงเรียนสารคามพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ทั้งโดยรวมและรายทักษะ จำแนกตามรายได้ของครอบครัว

รายได้ของครอบครัว															
		ต่ำสุด n=36			ต่ำ n=79			ปานกลาง n=85			สูง n=72			สูงสุด n=50	
		ค่าเฉลี่ย	SD.	DQ	ค่าเฉลี่ย	SD.	DQ	ค่าเฉลี่ย	SD.	DQ	ค่าเฉลี่ย	SD.	DQ	ค่าเฉลี่ย	SD.
		ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ
1. ทักษะในการรักษาอัตลักษณ์ที่ดีของตนเอง		3.12	37	หน้า	3.12	.45	หน้า	3.22	.46	หน้า	3.12	.45	หน้า	3.10	.43
				พอใจ			พอใจ			พอใจ			พอใจ		พอใจ
2. ทักษะการคิดวิเคราะห์ที่มีวิจารณ์อย่างถี่ถ้วน		3.93	.64	ดี	3.98	.58	ดี	3.95	.63	ดี	3.95	.54	ดี	3.89	.61
				ดี			ดี			ดี			ดี		ดี
3. ทักษะในการรักษาความปลอดภัยของตนเองในโลกออนไลน์		3.45	.58	หน้า	3.33	.65	หน้า	3.47	.59	หน้า	3.33	.55	หน้า	3.46	.66
				พอใจ			พอใจ			พอใจ			พอใจ		พอใจ
4. ทักษะในการรักษาข้อมูลส่วนตัว		3.02	.56	หน้า	3.02	.67	หน้า	2.99	.52	หน้า	3.09	.56	หน้า	3.00	.46
				พอใจ			พอใจ			พอใจ			พอใจ		พอใจ
5. ทักษะในการจัดสรรเวลาหน้าจอ		2.70	.59	หน้า	2.72	.57	หน้า	2.76	.66	หน้า	2.68	.53	หน้า	2.58	.67
				พอใจ			พอใจ			พอใจ			พอใจ		พอใจ
6. ทักษะในการบริหารจัดการข้อมูลที่ผู้ใช้งานทั้งเว็บและออนไลน์		2.06	.45	ไม่	2.15	.47	ไม่	2.12	.40	ไม่	2.09	.48	ไม่	2.08	.49
				พอใจ			พอใจ			พอใจ			พอใจ		พอใจ
7. ทักษะในการรับมือกับการก่อกวนทางสังคมบนโลกออนไลน์		3.05	.55	หน้า	2.99	.61	หน้า	3.01	.59	หน้า	3.01	.59	หน้า	2.96	.61
				พอใจ			พอใจ			พอใจ			พอใจ		พอใจ
8. ทักษะในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม		3.62	.64	ดี	3.82	.59	ดี	3.75	.54	ดี	3.82	.56	ดี	3.87	.56
				ดี			ดี			ดี			ดี		ดี
โดยรวม		3.67	.36	ดี	3.70	.38	ดี	3.69	.34	ดี	3.72	.36	ดี	3.67	.34
				ดี			ดี			ดี			ดี		ดี

จากตาราง 5 พบว่า นักเรียนที่มีรายได้ของครอบครัวทั้งต่ำสุด, ต่ำ, ปานกลาง, สูง และสูงสุด มีความฉลาดทางดิจิทัลในระดับพลเมืองดิจิทัลทั้งโดยรวมและรายทักษะในระดับที่เหมือนกันดังนี้โดยรวมอยู่ในระดับดี รายทักษะพบว่าอยู่ในระดับดีมี 2 ทักษะคือ ทักษะการคิดวิเคราะห์ที่มีวิจารณญาณที่ดี และทักษะในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรมอยู่ในระดับน่าพอใจมี 5 คือ ทักษะในการรักษาอัตลักษณ์ที่ดีของตนเอง, ทักษะในการรักษาความปลอดภัยของตนเองในโลกออนไลน์, ทักษะในการรักษาข้อมูลส่วนตัว, ทักษะในการจัดสรรเวลาหน้า

จอ และทักษะในการรับมือกับการกลั่นแกล้งกันบนโลกออนไลน์ และมีทักษะที่อยู่ในระดับไม่น่าพอใจ 1 ทักษะ คือทักษะในการบริหารจัดการข้อมูลที่มีผู้งานทั้งไ้บนโลกออนไลน์

2. ผลการเปรียบเทียบความฉลาดทางดิจิทัลในระดับความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสารคามพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามจำแนกตามเพศ, ผลการเรียน และรายได้ของครอบครัวไม่แตกต่างกันดังตารางที่ 6-8

ตาราง 6 การเปรียบเทียบความฉลาดทางดิจิทัล (DQ) ในระดับความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสารคามพิทยาคม จำแนกตามเพศ

ความฉลาดทางดิจิทัล (DQ) ในระดับความเป็นพลเมืองดิจิทัล 8 ทักษะ	ชาย=138		หญิง=184		t	Sig.
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ทักษะในการรักษาอัตลักษณ์ที่ดีของตนเอง	3.14	.42	3.14	.46	-.036	.971
2. ทักษะการคิดวิเคราะห์ที่มีวิจารณญาณที่ดี	3.96	.58	3.93	.61	.541	.589
3. ทักษะในการรักษาความปลอดภัยของตนเองในโลกออนไลน์	3.48	.58	3.34	.62	2.098*	.037
4. ทักษะในการรักษาข้อมูลส่วนตัว	3.05	.60	3.01	.53	.576	.565
5. ทักษะในการจัดสรรเวลาหน้าจอ	2.73	.61	2.68	.60	.679	.498
6. ทักษะในการบริหารจัดการข้อมูลที่มีผู้ใช้งานบนโลกออนไลน์	2.18	.51	2.07	.45	1.306	.193
7. ทักษะในการรับมือกับการกลั่นแกล้งบนโลกออนไลน์	3.04	.60	3.02	.58	.336	.737
8. ทักษะการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม	3.87	.62	3.79	.55	1.355	.177
โดยรวม	3.74	.37	3.67	.35	1.748	.081

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6 พบว่า ความฉลาดทางดิจิทัลในระดับความเป็นพลเมืองดิจิทัลโดยรวมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสารคามพิทยาคมเพศชายและเพศหญิงไม่แตกต่างกัน เมื่อ

พิจารณารายทักษะปรากฏว่ามีทักษะที่แตกต่างกันคือทักษะในการรักษาความปลอดภัยของตนเองในโลกออนไลน์ที่นักเรียนชายมีมากกว่านักเรียนหญิง ส่วนทักษะอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 7 การเปรียบเทียบความฉลาดทางดิจิทัลในระดับความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสารคามพิทยาคม จำแนกตามผลการเรียน

ความฉลาดทางดิจิทัล (DQ) ในระดับ ความเป็นพลเมืองทักษะ 8 ทักษะ	นักเรียนจำแนก ตามผลการเรียน 4 กลุ่ม	SS	df	MS	F	Sig.
1. ทักษะในการรักษา อัตลักษณ์ที่ดีของตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	.699	3	.233	1.175	.319
	ภายในกลุ่ม	63.120	318	.198		
	รวม	63.820	321			
2. ทักษะการคิดวิเคราะห์ที่มีวิจารณญาณที่ดี	ระหว่างกลุ่ม	.951	3	.317	.881	.451
	ภายในกลุ่ม	114.511	318	.360		
	รวม	115.462	321			
3. ทักษะในการรักษาความปลอดภัยของ ตนเองในโลกออนไลน์	ระหว่างกลุ่ม	2.740	3	.913	2.472	.062
	ภายในกลุ่ม	117.487	318	.369		
	รวม	120.228	321			
4. ทักษะในการรักษาข้อมูลส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	2.482	3	.827	2.596	.052
	ภายในกลุ่ม	101.367	318	.319		
	รวม	103.849	321			
5. ทักษะในการจัดสรรเวลาหน้าจอ	ระหว่างกลุ่ม	4.257	3	1.419	3.914*	.009
	ภายในกลุ่ม	115.279	318	.363		
	รวม	119.536	321			
6. ทักษะในการบริหารจัดการข้อมูลที่มีผู้ใช้ งานบนโลกออนไลน์	ระหว่างกลุ่ม	.521	3	.174	.752	.522
	ภายในกลุ่ม	73.443	318	.231		
	รวม					
7. ทักษะในการรับมือกับการกลั่นแกล้งบน โลกออนไลน์	ระหว่างกลุ่ม	.475	3	.158	.449	.718
	ภายในกลุ่ม	112.123	318	.353		
	รวม	112.598	321			
8. ทักษะการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	.812	3	.271	.782	.504
	ภายในกลุ่ม	109.965	318	.346		
	รวม	110.777	321			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	.213	3	.071	.527	.664
	ภายในกลุ่ม	42.738	318	.134		
	รวม	42.950	321			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7 พบว่า ความฉลาดทางดิจิทัล จัดสรรเวลาหน้าจอที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในระดับความเป็นพลเมืองดิจิทัล จำแนกตามผล การเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่มีทักษะในการ ทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 8 การเปรียบเทียบความฉลาดทางดิจิทัลในระดับความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสารคามพิทยาคม จำแนกตามรายได้ของครอบครัว

ความฉลาดทางดิจิทัล (DQ) ในระดับความเป็นพลเมืองทักษะ 8 ทักษะ	นักเรียนจำแนกตามรายได้ของครอบครัว	SS	df	MS	F	Sig.
1. ทักษะในการรักษาอัตลักษณ์ที่ดีของตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	.678	4	.169	.851	.494
	ภายในกลุ่ม	63.142	317	.199		
	รวม	63.820	321			
2. ทักษะในการคิดวิเคราะห์ที่มีวิจารณญาณที่ดี	ระหว่างกลุ่ม	.258	4	.065	.177	.950
	ภายในกลุ่ม	115.204	317	.363		
	รวม	115.462	321			
3. ทักษะในการรักษาความปลอดภัยของตนเองในโลกออนไลน์	ระหว่างกลุ่ม	1.448	4	.362	.966	.426
	ภายในกลุ่ม	118.780	317	.375		
	รวม	120.228	321			
4. ทักษะในการรักษาข้อมูลส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	.387	4	.097	.297	.880
	ภายในกลุ่ม	103.462	317	.326		
	รวม	103.849	321			
5. ทักษะในการจัดสรรเวลาหน้าจอ	ระหว่างกลุ่ม	1.066	4	.266	.713	.584
	ภายในกลุ่ม	118.470	317	.374		
	รวม	119.536	321			
6. ทักษะในการบริหารจัดการสรรเวลาหน้าจอ	ระหว่างกลุ่ม	1.066	4	.075	.322	.863
	ภายในกลุ่ม	73.665	317	.232		
	รวม	73.965	321			
7. ทักษะในการรับมือกับการกลั่นแกล้งกันบนโลกออนไลน์	ระหว่างกลุ่ม	1.027	4	.257	.730	.572
	ภายในกลุ่ม	111.570	317	.352		
	รวม	112.598	321			

ความฉลาดทางดิจิทัล (DQ) ในระดับ ความเป็นพลเมืองทักษะ 8 ทักษะ	นักเรียนจำแนก ตามรายได้ของ ครอบครัว	SS	df	MS	F	Sig.
8. ทักษะการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	3.197	4	.799	2.355	.054
	ภายในกลุ่ม	107.581	317	.339		
	รวม	110.777	321			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	.418	4	.104	.778	.540
	ภายในกลุ่ม	42.533	317	.134		
	รวม	42.777	321			

จากตาราง 8 พบว่าความฉลาดทางดิจิทัลในระดับความเป็นพลเมืองดิจิทัลจำแนกตามรายได้ของครอบครัวทั้งโดยรวมและรายทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาความฉลาดทางดิจิทัลในระดับความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสารคามพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามโดยรวมและจำแนกตามเพศ, ผลการเรียน และรายได้ของครอบครัวพบว่าอยู่ในระดับดี การที่ผลปรากฏเช่นนี้เพราะนักเรียนในวัยนี้อยู่ในช่วงวัยรุ่นที่รู้จักคิดอย่างมีระบบ คิดเป็นเหตุเป็นผล คิดอย่างมีระเบียบแบบแผนและมีจินตนาการสูง จึงมีความสามารถในการเข้าใจและจดจำสิ่งต่างๆ ได้เป็นอย่างดี มีความสนใจอยากรู้อยากเห็นสิ่งใหม่ๆ ชอบแสวงหาความแปลกใหม่ เพื่อให้ได้ประสบการณ์ใหม่ จึงมีความสามารถศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง และมีความคิดที่จะพึ่งตนเองมากขึ้น เพื่อสร้างความพยายามขัดเกลาพฤติกรรมและปรับตัวให้ได้รวมทั้งพยายามเข้าใจบุคคลและสังคมมากขึ้น ใหม่ เติบโตมาพร้อมกับสิ่งอำนวยความสะดวกตั้งแต่วัยเด็ก ซึ่งโดยธรรมชาติแล้วจะมีความสามารถในการเรียนรู้และใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลต่างๆ ได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ Lyons

(2012) ที่อธิบายว่า บุคคลมีความรู้สึกและความสามารถทางปัญญาที่ช่วยให้เผชิญกับความท้าทายและการปรับตัวให้เข้ากับความต้องการของชีวิตดิจิทัล และสอดคล้องกับ Yuhyun (2016) ที่กล่าวว่าพลเมืองดิจิทัลเป็นระดับที่บุคคลมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและสื่อในวิธีที่ปลอดภัย รับผิดชอบและมีประสิทธิภาพ และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Moll (2016) ที่พบว่าผลการรับรู้การเป็นพลเมืองดิจิทัลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับมีประสิทธิภาพ

2. ผลการเปรียบเทียบความฉลาดทางดิจิทัลในระดับความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสารคามพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามจำแนกตามเพศ, ผลการเรียน และรายได้ของครอบครัวไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนต้นที่มีการพัฒนาตนเองให้สามารถคิดได้อย่างเป็นระบบ คิดอย่างมีระเบียบแบบแผน มีความสามารถในการจดจำในเรื่องที่สนใจ ชอบค้นหาสิ่งแปลกใหม่ และแสวงหาความตื่นเต้นด้วยวิธีการต่างๆ (จตุพร จันทร์ทิพย์วารี, 2558) สังคมไทยปัจจุบันเป็นสิ่งสังคมแห่งเทคโนโลยีดิจิทัล รัฐบาลจึงจัดให้มีเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อให้พลเมืองทุกเพศทุกวัยและทุกระดับชั้นวรรณะทั้งในเมืองและชนบทให้มีสิทธิทางดิจิทัลเท่าเทียมกัน และสนับสนุนให้เข้าถึงสื่ออิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเป็นจุด

เริ่มต้นของความเป็นพลเมืองยุคดิจิทัลแหล่งข้อมูลได้ (พีระ จิโรโสภณ และคณะ, 2559)

ดังนั้นนักเรียนกลุ่มนี้ที่เติบโตมาพร้อมกับอุปกรณ์ดิจิทัลและอินเทอร์เน็ตจึงได้รับโอกาสให้ใช้สื่อดิจิทัลและสื่อสังคมออนไลน์อย่างสม่ำเสมอและมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังมีส่วนร่วมทางสังคมด้านต่าง ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์และมีความรับผิดชอบ (กฤตย์ยุพัช สารนอก และปณิตา วรณพิรุณ, 2561) จึงมีระดับความเป็นพลเมืองดิจิทัลที่ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการวิจัยของ Moll (2016) ที่พบว่าการรับรู้ประสิทธิภาพการแทรกแซงการเป็นพลเมืองดิจิทัลในพฤติกรรมออนไลน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพศชายและเพศหญิงไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของพิพัฒน์ พงศ์ เข็มปัญญา (2556) ที่ศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลเมืองนครพนม และพบว่า ผลการเรียนรู้ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุวิมล วงศ์สิงห์ทอง และคณะ (2552) ที่ศึกษาแนวทางป้องกันภัยเยาวชนจากการใช้อินเทอร์เน็ตในที่พักอาศัย และพบว่า ผู้ปกครองซึ่งมีอาชีพและรายได้ต่างกันล้วนสนับสนุนกระบวนการสร้างการเรียนรู้ของเยาวชนที่เน้นให้เรียนรู้ด้วยตนเอง โดยใช้เครื่องมือเทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต

เอกสารอ้างอิง

- กมลลาศ ภูวนาธิพงษ์ และคณะ. (2560). ค่านิยมและพฤติกรรมต้นแบบการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ตามแนวพุทธจิตวิทยาบูรณาการของสามเณร. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 5(2): 43.
- กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2559). *แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ลักษณ์.
- กฤตย์ยุพัช สารนอก และปณิตา วรณพิรุณ. (2561). การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต ออฟ เอเวอร์ริง เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบภควันตภาพสำหรับพลเมืองดิจิทัล. *วารสารวิชาการ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย*, 7(1): 23.
- จิราภรณ์ ตั้งกิตติภรณ์. (2557). *จิตวิทยาทั่วไป*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1.1 สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการเป็นพลเมืองดิจิทัลของนักเรียน เพื่อให้มีทักษะในการรู้เท่าทันสื่อ สามารถใช้สื่อดิจิทัลได้อย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ

1.2 ครูผู้สอนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้และกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนควรสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับทักษะต่าง ๆ ในการเป็นพลเมืองดิจิทัลในเนื้อหาวิชาที่สอนเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ให้กับผู้เรียน

1.3 ผู้ปกครองควรเอาใจใส่ให้ความใกล้ชิดกับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้รับความรักภายในครอบครัว ซึ่งเป็นการไม่ให้นักเรียนอยู่ในโลกออนไลน์มากเกินไป และสามารถใช้งานสื่อดิจิทัลได้อย่างปลอดภัย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับทักษะการเป็นพลเมืองดิจิทัล

2.2 ควรพัฒนาทักษะการเป็นพลเมืองดิจิทัลกับกลุ่มนักเรียนทุกระดับที่มีทักษะการเป็นพลเมืองในระดับต่ำหรือปานกลางให้อยู่ในระดับสูง

- จตุพร จันทร์ทวิพยากรณ์. (2558). *ความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรมและพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น*. วิทยานิพนธ์ พย.ม., สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- นิตยา วงศ์ใหญ่. (2560). แนวทางการพัฒนาทักษะการรู้ดิจิทัลของดิจิทัลเนทีฟ. *วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร*, 10(2): 1631.
- ปณิตา วรรณพิรุณ, และนำโชค วัฒนานันธ. (2561). ความฉลาดทางดิจิทัล. *วารสารพัฒนาเทคนิคศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ*, 29(102): 115.
- ปิยะ ตันทวีเชียร. (2555). รายงานผลการใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย 2555. ค้นข้อมูล 14 เมษายน 2661, จาก <http://www.it24hrs.com/2012/thailand-internet-user-2011/>
- พงษ์พิศ พลศรี. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดหนองบัวลำภู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิพัฒน์พงศ์ เข็มปัญญา. (2556). พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลเมืองนครพนม. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม, ฉบับพิเศษ: การประชุมพยาบาลครั้งที่ 25*.
- พีระ จิโรโสภณ และคณะ. (2559). *ความรู้เท่าทันการสื่อสารยุคดิจิทัลกับบทบาทในการกำหนดแนวทางการปฏิรูปการสื่อสารในสังคมไทย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง. (2561). *คู่มือพลเมืองดิจิทัล*. กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมดิจิทัล กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม.
- ศตพล เกิดอยู่. (2558). *ทัศนคติ พฤติกรรม และการรู้เท่าทันการใช้ออปพลิเคชันไลน์ของกลุ่มวัยเบบี๋บูมเมอร์*. วิทยานิพนธ์ วศ.ม., กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สรานนท์ อินทนนท์. (2561). *ความฉลาดทางดิจิทัล (DQ Digital Intelligence)*. ปทุมธานี: บริษัท นิชชาวิวัฒน์ จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). *ข้อมูลนักเรียนโรงเรียนสารคามพิทยาคม*. สืบค้นเมื่อ 4 ธันวาคม 2561, จาก https://data.bopp-obec.info/emis/schooldata/view_student.php?School_ID=1044410580andArea_CODE=101726
- สุริมล วงศ์สิงห์ทอง และคณะ. (2552). วิกฤตสังคมไทย : แนวทางป้องกันภัยเยาวชนจากการใช้อินเทอร์เน็ตในที่พักอาศัย. *วารสารร่มพญักษ์*, 27(2): 39-73.
- Lyons, R. (2012). *Investigating Student Gender and Grade Level Differences in Digital Citizenship Behavior*. Retrieved January 31, 2019, from <https://search.proquest.com/pqdtglobal/docview/1038378905/4B4843CE49F14160PQ/1?accountid=50152>.
- Moll, R. (2016). *Digital Citizenship: Student Perceptions of the Effectiveness of a Digital Citizenship Intervention*. Retrieved January 31, 2019, from https://viurrspace.ca/bitstream/handle/10613/2987/FINALSMUKHIJA_THESIS.pdf?sequence=1&disAllowed=y.
- Yuhyun, Park. (2016). *8 Digital Skills We Must Teach Our Children*. Retrieved December 1, 2018, from <https://www.weforum.org/agenda/2016/06/8-digital-skills-we-must-teach-our-children>.

การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 (กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านห้วยไผ่ อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ)

The Developing Instructional Administrative Management System Applied According to Flipped Class Room Instructional for Small Primary Schools Under the Office of Chaiyaphum Primary Educational Service Area 2 (A Case Study of Ban Huai Hai School, Khon San District, Chaiyaphum Province)

วรรณภรณ์ นิตยกุลเศรษฐ์¹

Wutsaporn Nittayakulset¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบของระบบบริหารจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก 2) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 3) ศึกษาวิธีการพัฒนาระบบบริหารจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก 4) พัฒนาระบบบริหารจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก 5) ทดลองใช้และประเมินผลการทดลองใช้ระบบบริหารจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทางสำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก การวิจัยแบ่งออกเป็น 5 ระยะ ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของระบบ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ ประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำนวน 234 คน จาก 60 โรงเรียน ระยะที่ 3 ศึกษาวิธีการพัฒนาระบบบริหารจัดการเรียนรู้ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ โดยสัมภาษณ์ผู้บริหารและครู จำนวน 6 คน จากโรงเรียนต้นแบบ 2 โรงเรียน ระยะที่ 4 พัฒนาระบบและประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของระบบ ใช้แบบประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ระยะที่ 5 ทดลองใช้และประเมินผลการทดลองใช้ระบบ ใช้วิธีการสนทนากลุ่ม แบบประเมินผลระบบ และแบบสอบถาม โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน และหาค่าความต้องการจำเป็น

¹ ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านห้วยไผ่ อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

¹ School Director, Senior Professional, Ban Huai Hai School, Khon San District, Chaiyaphum Province

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระบบบริหารจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก 24 องค์ประกอบย่อย ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบโดยรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 2) โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 มีสภาพปัจจุบันการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และมีสภาพที่พึงประสงค์โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) วิธีการพัฒนาระบบบริหารจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก คือ การทำงานเป็นทีม การมีส่วนร่วม การฝึกอบรม การนิเทศภายใน การให้คำปรึกษา การกระจายอำนาจ และการปฏิบัติงานโดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA 4) พัฒนาระบบบริหารจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก 24 องค์ประกอบย่อย ผลการประเมินระบบโดยรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก 5) ผลการทดลองใช้ระบบบริหารจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ผลการประเมินระบบโดยรวมมีความเหมาะสมและเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด และมีผลการประเมินความพึงพอใจต่อระบบอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การพัฒนาระบบ ระบบบริหารจัดการเรียนรู้ ห้องเรียนกลับทาง

Abstract

This study aimed 1) to study elements of instructional administrative management system applied according to flipped class room instructional 2) to study current and desired situations of instructional system of small primary schools Under the Office of Chaiyaphum Primary Educational Service Area 2 3) investigate methods to develop instructional administrative management system applied according to flipped class room instructional for small primary schools 4) to develop the instructional administrative management system applied according to flipped class room instructional for small primary schools 5) to study the findings of development instructional administrative management system applied according to flipped class room instructional for small primary school. The research divided into 5 phases, the first phase was studying elements of instructional administrative management system applied according to flipped class room instructional and assessing the suitability of elements through 5 luminaries, the second phase was studying the current and desired situations of instructional system of small primary schools under the Office of Chaiyaphum Primary Educational Service Area 2 used questionnaires to collected data from 234 samples under 60 schools, the third phase was studying methods to develop instructional administrative management system applied according to flipped class room instructional for small primary schools used interview form to interview key performance were 6 administrators and teachers from 2 pilot schools, the fourth phase was developing a system and assessing the suitability and possibility of system through 5 luminaries, the fifth phase was studying

the feedback of using the system by focus group, system assessment and questionnaire, collected data from administrator teachers and basic education board of sample school. Descriptive statistics used in this research were basic statistics and modified priority needs index.

The result were found: 1) The elements of instructional administrative management system applied according to flipped class room instructional were 4 elements and 24 sub-elements with the suitability of elements overall were at high level. 2) small primary schools under the office of Chaiyaphum primary of educational service area 2 have the current situation of instructional administrative management system applied according to flipped class room instructional overall were at moderate level and the desired situation overall were at high level. 3) Methods to develop instructional administrative management system applied according to flipped class room instructional for small primary schools were team work, participation, training, internal supervision, counseling, decentralization and Deming's cycle PDCA. 4) Developed the instructional administrative management system applied according to flipped class room instructional for small primary schools included 4 elements 24 sub-elements and the result of system suitability assessed overall were at highest level and system possibility assessed were overall at high level. 5) The result after used instructional administrative management system applied according to flipped class room instructional for small primary schools, the system suitability and usefulness assessed overall were at highest levels and the result of system satisfaction were at highest level.

Keywords: System development, instructional administrative management system, flipped class room

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้บัญญัติเกี่ยวกับการศึกษาในมาตรา 6 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และในมาตรา 10 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน ทั้งนี้ถือว่าการศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะช่วยพัฒนาคน พัฒนาคุณภาพชีวิตของ

คนให้ดีขึ้น ประกอบกับในมาตรา 24 ระบุว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดการ ดังนี้ 1) การจัดหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้ มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา 3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง 4) จัดการเรียนรู้โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ใน

ทุกวิชา 5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้ การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน

จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ 6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 8-12) โรงเรียนบ้านห้วยไทรเป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก ตั้งอยู่บ้านห้วยไทร หมู่ที่ 7 ตำบลทุ่งพระ อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 มีเขตพื้นที่บริการ 2 หมู่บ้าน คือ บ้านห้วยไทร หมู่ที่ 7 และบ้านห้วยซี้ตม หมู่ที่ 3 เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีภารกิจเพื่อสนองนโยบายในการปฏิบัติงาน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนสามารถดำเนินการพัฒนาคุณภาพให้ได้ตามมาตรฐานที่หลักสูตรกำหนด เพื่อรองรับนโยบายปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรการบริหารจัดการเชิงยุทธศาสตร์ของคณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐ (คปร.) จากข้อมูลโรงเรียนบ้านห้วยไทรในปีการศึกษา 2560 มีนักเรียน จำนวน 52 คน (10 มิถุนายน 2560) มีครูปฏิบัติการสอนเป็นข้าราชการ จำนวน 3 คน อัตราจ้าง จำนวน 1 คน และผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 1 คน รวม 5 คน จัดการเรียนรู้โดยใช้วัตกรรมการสอนแบบบูรณาการ (เรียนคละชั้น) เนื่องจากจำนวนนักเรียนมีน้อย ที่ผ่านมารองเรียนบ้านห้วยไทร ประสบปัญหาการจัดการศึกษา 4 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ พบว่า โรงเรียนมีอัตราส่วนครูต่อนักเรียน นักเรียนต่อห้องเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน การบริหารจัดการตั้งอยู่บนพื้นฐานความขาดแคลน

ครูไม่ครบชั้น 2) ด้านการจัดการเรียนการสอนพบว่า ครูส่วนใหญ่ขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในสภาพที่ครูไม่ครบชั้น ครูสอนไม่เต็มเวลาและเต็มความสามารถ เพราะมีภารกิจอื่นที่นอกเหนือจากการสอน เช่น งานธุรการ งานการเงิน งานพัสดุ งานอนามัย เป็นต้น ที่สำคัญ คือ ครูต้องปฏิบัติตามหลักสูตรและจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน 3) ด้านความพร้อมทางปัจจัยของโรงเรียน พบว่า สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้มีจำนวนจำกัด ซึ่งมีสาเหตุมาจากโรงเรียนได้รับงบประมาณน้อย ขาดการสนับสนุนจากผู้ปกครองนักเรียน เนื่องจากผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้าง มีฐานะค่อนข้างยากจน ไม่สามารถส่งเสริมสนับสนุนด้านงบประมาณการดำเนินงานของโรงเรียนและการเรียนของบุตรหลานได้เท่าที่ควร และ 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนค่อนข้างน้อย (โรงเรียนบ้านห้วยไทร, 2560: 1-2)

การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) คือ การเรียนวิชาที่บ้าน ทำการบ้านที่โรงเรียน หรือรับถ่ายทอดความรู้ที่บ้าน แล้วมาสร้างความรู้ต่อยอดจากวิชาที่รับถ่ายทอดมา ให้เป็นความรู้ที่สอดคล้องกับชีวิต ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีพลัง เกิดทักษะ ที่เรียกว่า ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (วิจารณ์ พานิช, 2556: 9) ห้องเรียนกลับทาง มีกำเนิดขึ้นตามแนวคิดของ Jonathan Bergman และ Aaron Sams ที่ต้องการช่วยนักเรียนที่มีปัญหาตามชั้นเรียนไม่ทัน เพราะต้องขาดเรียนไปเล่นกีฬาหรือไปทำกิจกรรมหรือเพราะเรียนรู้ได้ช้า โดยให้เหตุผลที่ควรกลับทางห้องเรียน คือ เพื่อเปลี่ยนวิธีการสอนของครู จากบรรยายหน้าชั้นหรือเป็นครูสอนไปเป็นครูฝึก ฝึกการทำแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมอื่นในชั้นเรียนให้แก่ศิษย์ ฝึกการทำแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมอื่นในชั้นเรียนให้แก่ศิษย์เป็นรายคน หรืออาจเรียกว่า เป็นครูตัวต่อตัว เพื่อใช้เทคโนโลยีการเรียนที่เด็กสมัยใหม่ชอบ คือ ไอ

ซีที หรืออาจเรียกว่าเป็นการนำโลกของโรงเรียนเข้าสู่โลกของนักเรียน คือ โลกดิจิทัลช่วยเด็กที่มีงานยุ่ง ช่วยเด็กเรียนอ่อนที่ชวนขวย ช่วยเด็กที่มีความสามารถแตกต่างกันให้ก้าวหน้าในการเรียนตามความสามารถของตน ช่วยให้เด็กสามารถหยุดและกรอกกลับครูของตนได้ ช่วยให้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้อื่น เป็นการสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพของการเรียนการสอนให้แก่ผู้ปกครองนำไปสู่การเรียนรู้แบบ Flipped-Mastery Approach 21 (วิจารณ์ พานิช, 2556: 15-19) ห้องเรียนวิทยาศาสตร์แบบกลับทางช่วยส่งเสริมการเรียนรู้แบบ Inquiry – Based หรือเรียนแบบตั้งข้อสงสัยหรือตั้งคำถาม รวมทั้งการใช้เวลาในห้องเรียนกับการปฏิบัติหรือการทดลอง อีกทั้งช่วยให้การเรียนรู้แบบ PBL (Project – Based Learning) ทำได้สะดวกขึ้น เพราะสามารถใช้เวลาในชั้นเรียนทำโครงการและครูมีเวลาช่วยแนะนำนักเรียนได้มากขึ้น ห้องเรียนกลับทางทำให้เกิดการเรียนรู้แบบรู้จริง (Mastery Learning) (วิจารณ์ พานิช, 2556: 24) ซึ่งเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างแท้จริง ส่งผลให้ผู้เรียน สามารถแก้ปัญหา มีความรับผิดชอบต่อการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าใช้ความรู้ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต และเป็นไปตามแนวทาง การปฏิรูปความรู้อย่างแท้จริง กอปรกับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทางเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนมีการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจะส่งผลต่อความรับผิดชอบของนักเรียน

จากสภาพปัญหาของโรงเรียนบ้านห้วยไทร ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับสภาพปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนาระบบบริหารจัดการเรียนรู้ โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ แก้ไขปัญหาด้านการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนขนาดเล็ก ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนและผู้ปกครอง และเป็นการพัฒนานวัตกรรมด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของระบบบริหารจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
3. เพื่อศึกษาวิธีการพัฒนาระบบบริหารจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก
4. เพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก
5. เพื่อทดลองใช้และประเมินผลการทดลองใช้ระบบบริหารจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทางสำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก

วิธีดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของระบบ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ ประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน

1. ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบประเมิน

ความเหมาะสมขององค์ประกอบ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ การจัดการเรียนรู้

โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทางของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำนวน 595 คน จาก 166 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำนวน 234 คน จาก 60 โรงเรียน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan สุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทางของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยประสานความร่วมมือไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 และโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่างได้แบบสอบถามกลับมาจำนวน 198 ฉบับ คิด

เป็นร้อยละ 84.61

4. การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 3 การศึกษาวิธีการพัฒนาระบบบริหารจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก

1. ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนแบบ จำนวน 6 คน จากโรงเรียนต้นแบบ 2 โรงเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ผู้บริหารและครูโรงเรียนต้นแบบ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เทคนิคสามเส้า

ระยะที่ 4 การพัฒนาระบบบริหารจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก และประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้

1. ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของระบบ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 5 ทดลองใช้และประเมินผลการทดลองใช้ระบบ ใช้วิธีการสนทนากลุ่ม แบบประเมินผลระบบ และแบบสอบถาม โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

1. ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา ของโรงเรียนที่เป็นสถานที่ทดลองใช้ระบบ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม แบบประเมินความเหมาะสม

สมและประโยชน์ และแบบสอบถามความพึงพอใจในการใช้ระบบ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ประเมินผลการใช้งานระบบ โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ประเมินความเหมาะสมและประโยชน์ และสอบถามความพึงพอใจในการใช้ระบบ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีพรรณนาวิเคราะห์ และวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการเรียนรู้อยู่โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 (กรณี ศึกษาโรงเรียนบ้านห้วยไผ่ อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ) สามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ระบบบริหารจัดการเรียนรู้อยู่โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก 24 องค์ประกอบย่อย ดังนี้

1.1 ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบย่อย คือ 1) ผู้บริหาร 2) ครู 3) คณะกรรมการสถานศึกษา 4) ผู้ปกครอง 5) นักเรียน 6) ชุมชน 7) สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ 8) หลักสูตร หนังสือ/ตำราเรียน 9) สื่อ/แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น

1.2 กระบวนการ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบย่อย คือ 1) การวิเคราะห์บริบท ปัญหาและความต้องการ 2) การวิเคราะห์หลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนรู้ 3) การออกแบบ กำหนดเป้าหมายและเตรียมความพร้อม 4) การพัฒนาทดลองใช้และปรับปรุงให้สมบูรณ์ 5) การนำไปใช้และติดตามความก้าวหน้า และ 6) การประเมินสรุปผล สะท้อนผลและจัดทำรายงาน

1.3 ผลผลิต ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบย่อย คือ 1) ผลการวิเคราะห์บริบท ปัญหาและความต้องการ 2) ผลการวิเคราะห์หลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนรู้ 3) ผลการออกแบบ กำหนดเป้าหมายและเตรียมความพร้อม 4) ผลการพัฒนาทดลองใช้และปรับปรุงให้สมบูรณ์ 5) ผลการนำไปใช้และติดตามความก้าวหน้า และ 6) ผลการประเมิน สรุปผล สะท้อนผลและจัดทำรายงาน

1.4 ผลย้อนกลับ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อย คือ 1) ผลย้อนกลับเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ 2) ผลย้อนกลับที่เกิดประโยชน์ภายในสถานศึกษา และ 3) ผลย้อนกลับที่เกิดประโยชน์ต่อครอบครัวและชุมชน

ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบโดยรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.36$)

2. โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 มีสภาพปัจจุบันการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.11$) และมีสภาพที่พึงประสงค์การจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทางโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.93$)

3. วิธีการพัฒนาระบบบริหารจัดการเรียนรู้อยู่โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ได้แก่ การกระจายอำนาจ การทำงานเป็นทีม การมีส่วนร่วม และการปฏิบัติงานโดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA

4. พัฒนาระบบบริหารจัดการเรียนรู้อยู่โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ผู้วิจัยได้นำความรู้และข้อมูลจากการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยระยะที่ 1, 2 และ 3 มาใช้ในการพัฒนาระบบบริหารจัดการเรียนรู้อยู่โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งระบบบริหาร

จัดการประกอบด้วย ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก 24 องค์ประกอบย่อย ดังนี้

4.1 ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบย่อย คือ 1) ผู้บริหาร 2) ครู 3) คณะกรรมการสถานศึกษา 4) ผู้ปกครอง 5) นักเรียน 6) ชุมชน 7) สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ 8) หลักสูตร หนังสือ/ตำราเรียน 9) สื่อ/แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น

4.2 กระบวนการ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบย่อย คือ 1) การวิเคราะห์บริบท ปัญหาและความต้องการ 2) การวิเคราะห์หลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนรู้ 3) การออกแบบ กำหนดเป้าหมายและเตรียมความพร้อม 4) การพัฒนาทดลองใช้และปรับปรุงให้สมบูรณ์ 5) การนำไปใช้และติดตามความก้าวหน้า และ 6) การประเมิน สรุปผล สะท้อนผลและจัดทำรายงาน

4.3 ผลผลิต ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบย่อย คือ 1) ผลการวิเคราะห์บริบท ปัญหาและความต้องการ 2) ผลการวิเคราะห์หลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนรู้ 3) ผลการออกแบบ กำหนดเป้าหมายและเตรียมความพร้อม 4) ผลการพัฒนาทดลองใช้และปรับปรุงให้สมบูรณ์ 5) ผลการนำไปใช้และติดตามความก้าวหน้า และ 6) ผลการประเมิน สรุปผล สะท้อนผลและจัดทำรายงาน

4.4 ผลย้อนกลับ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อย คือ 1) ผลย้อนกลับเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ 2) ผลย้อนกลับที่เกิดประโยชน์ภายในสถานศึกษา และ 3) ผลย้อนกลับที่เกิดประโยชน์ต่อครอบครัวและชุมชน

ผลการประเมินระบบโดยรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

5. ผลการทดลองใช้ระบบบริหารจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ผลการประเมินระบบโดยรวม มีความเหมาะสมและเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด และมีผลการประเมินความพึงพอใจต่อระบบอยู่

ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาระบบบริหารจัดการเรียนรู้ โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 (กรณี ศึกษาโรงเรียนบ้านห้วยไท์ อำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ) สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ระบบบริหารจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก 24 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบย่อย คือ 1) ผู้บริหาร 2) ครู 3) คณะกรรมการสถานศึกษา 4) ผู้ปกครอง 5) นักเรียน 6) ชุมชน 7) สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ 8) หลักสูตร หนังสือ/ตำราเรียน 9) สื่อ/แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น กระบวนการ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบย่อย คือ 1) การวิเคราะห์บริบท ปัญหาและความต้องการ 2) การวิเคราะห์หลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนรู้ 3) การออกแบบ กำหนดเป้าหมายและเตรียมความพร้อม 4) การพัฒนา ทดลองใช้และปรับปรุงให้สมบูรณ์ 5) การนำไปใช้และติดตามความก้าวหน้า และ 6) การประเมิน สรุปผล สะท้อนผลและจัดทำรายงาน

ผลผลิต ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบย่อย คือ 1) ผลการวิเคราะห์บริบท ปัญหาและความต้องการ 2) ผลการวิเคราะห์หลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนรู้ 3) ผลการออกแบบ กำหนดเป้าหมายและเตรียมความพร้อม 4) ผลการพัฒนาทดลองใช้และปรับปรุงให้สมบูรณ์ 5) ผลการนำไปใช้และติดตามความก้าวหน้า และ 6) ผลการประเมิน สรุปผล สะท้อนผลและจัดทำรายงาน ผลย้อนกลับ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อย คือ 1) ผลย้อนกลับเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ 2) ผลย้อนกลับที่เกิดประโยชน์ภายในสถานศึกษา

และ3) ผลย้อนกลับที่เกิดประโยชน์ต่อครอบครัว และชุมชน และผลการประเมินความเหมาะสมของ องค์ประกอบโดยรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า องค์ประกอบหลักที่ได้ จากการสังเคราะห์ มีความเป็นระบบ และสมบูรณ์ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ที่สามารถประกอบกัน ขึ้นมาเป็นองค์ประกอบของระบบได้อย่างครบถ้วน มีความสอดคล้องกับการศึกษาของ ทิฆัมพร บุญมาก (2558) ซึ่งได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการพัฒนา ครูในด้านการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และได้พัฒนาระบบพัฒนาครูในด้านการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก คือ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านข้อมูลป้อนกลับ

2. โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 มีสภาพปัจจุบันการจัดการเรียนรู้ โดยประยุกต์ใช้ การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และมีสภาพที่พึงประสงค์ การจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทางโดยรวมอยู่ในระดับมาก สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะการจัดการเรียน การสอนในระดับประถมศึกษาปัจจุบัน ยังไม่มีการ ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง งาน วิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับ ทางในระดับมัธยมศึกษาเป็นส่วนใหญ่ แต่ด้วยวิธี การประยุกต์แนวคิดห้องเรียนกลับทางในการวิจัย ครั้งนี้มีบางส่วนที่คล้ายคลึงกับการมอบหมายให้ นักเรียนทำการบ้านในการจัดการเรียนรู้แบบปกติ จึงทำให้ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันปรากฏโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และผลการศึกษาสภาพที่พึง ประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การ จัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทางโดยรวมอยู่ ในระดับมาก อาจเป็นเพราะวิธีการนำการจัดการ เรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทางมาประยุกต์ใช้ เป็น เรื่องที่น่าสนใจ และสอดคล้องกับหลักการจัดการ เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเป็นการฝึกฝน

คุณลักษณะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้แก่นักเรียนอีก ทางหนึ่ง สอดคล้องกับ ทิฆัมพร บุญมาก (2558) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการพัฒนาครูในด้านการจัดการ เรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งมี ผลการศึกษาความต้องการพัฒนาครูโดยภาพรวม มีความต้องการอยู่ในระดับมาก

3. วิธีการพัฒนาระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับ ทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ได้แก่ การทำงานเป็นทีม การมีส่วนร่วม การฝึกอบรม การนิเทศภายใน การให้คำปรึกษา การกระจายอำนาจ และการปฏิบัติงานโดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA สอดคล้องกับ ทิฆัมพร บุญมาก (2558) ได้ศึกษา การพัฒนาระบบพัฒนาครูในด้านการจัดการเรียน รู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งผลการ ศึกษา พบว่า วิธีการพัฒนาครูพัฒนาครู ได้แก่ การ ฝึกอบรม การศึกษาดูงาน การนิเทศภายใน การ พัฒนาทีมงานครู การอบรมเชิงปฏิบัติการ การให้ คำปรึกษา การวิจัย การพัฒนาตนเอง การสัมมนา การช่วยเหลือครูโดยตรง และการศึกษาต่อ

4. พัฒนาระบบบริหารจัดการเรียนรู้โดย ประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับ ทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ผู้วิจัย ได้นำความรู้และข้อมูลจากการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยระยะที่ 1, 2 และ 3 มาใช้ในการพัฒนาระบบระบบบริหารจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้ การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับ โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งระบบบริหาร จัดการประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก 24 องค์ ประกอบย่อย ดังนี้

4.1 ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย 9 องค์ ประกอบย่อย คือ 1) ผู้บริหาร 2) ครู 3) คณะ กรรมการสถานศึกษา 4) ผู้ปกครอง 5) นักเรียน 6) ชุมชน 7) สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ 8) หลักสูตร หนังสือ/ตำราเรียน 9) สื่อ/แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น

4.2 กระบวนการ ประกอบด้วย 6 องค์ ประกอบย่อย คือ 1) การวิเคราะห์บริบท ปัญหา

และความต้องการ 2) การวิเคราะห์หลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนรู้ 3) การออกแบบ กำหนดเป้าหมายและเตรียมความพร้อม 4) การพัฒนาทดลองใช้และปรับปรุงให้สมบูรณ์ 5) การนำไปใช้และติดตามความก้าวหน้า และ 6) การประเมินสรุปผล สะท้อนผลและจัดทำรายงาน

4.3 ผลผลิต ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบย่อย คือ 1) ผลการวิเคราะห์บริบท ปัญหาและความต้องการ 2) ผลการวิเคราะห์หลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนรู้ 3) ผลการออกแบบ กำหนดเป้าหมายและเตรียมความพร้อม 4) ผลการพัฒนาทดลองใช้และปรับปรุงให้สมบูรณ์ 5) ผลการนำไปใช้และติดตามความก้าวหน้า และ 6) ผลการประเมิน สรุปผล สะท้อนผลและจัดทำรายงาน

4.4 ผลย้อนกลับ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อย คือ 1) ผลย้อนกลับเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ 2) ผลย้อนกลับที่เกิดประโยชน์ภายในสถานศึกษา และ 3) ผลย้อนกลับที่เกิดประโยชน์ต่อครอบครัวและชุมชน

ผลการประเมินระบบโดยรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

5. ผลการทดลองใช้ระบบบริหารจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ผลการประเมินระบบโดยรวม มีความเหมาะสมและเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

และมีผลการประเมินความพึงพอใจต่อระบบอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การนำผลการวิจัยการพัฒนาระบบบริหารจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้

การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ในครั้งนี้

สิ่งสำคัญคือ ความร่วมมือจากผู้ปกครอง และชุมชน จึงควรมีการทำความเข้าใจกับผู้ปกครอง และชุมชน ก่อนเริ่มดำเนินการพัฒนา

1.2 การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ควรมีการชี้แจงทำความเข้าใจความมุ่งหมายของการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ และประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นให้ผู้มีส่วนร่วมตระหนัก และยินดีที่จะให้ความร่วมมือในการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ไขปัญหาของครอบครัวและชุมชน โดยใช้วิธีการจัดการศึกษาในรูปแบบอื่นๆ

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ การศึกษาความต้องการผู้ปกครอง หรือชุมชน ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชนและสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: คุรุสภา.
- ทิพย์พร บุญมาก. (2558). การพัฒนาระบบพัฒนาครูในด้านการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ด.มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- โรงเรียนบ้านห้วยไทร. (2560). รายงานการประเมินตนเอง SAR ปีการศึกษา 2559. ชัยภูมิ: โรงเรียนบ้านห้วยไทร.
- วิจารณ์ พานิช. (2556). ครูเพื่อศิษย์สร้างห้องเรียนกลับทาง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เอส.อาร์.พรีนติ้ง แมสโปรดักส์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2548). การสังเคราะห์การกระจายอำนาจทางการศึกษาของประเทศต่างๆ. ปทุมธานี: เอกสารประกอบการประชุมโครงการสัมมนาวิจัย.
- Lunenburg, F. and Ornstein, A.C. (1996). *Education Administration: Concepts and Practices*. 2nd ed. New York: Wadsworth Publishing.

การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการประเมินผลตามสภาพจริง โรงเรียนเทศบาลท่าตุม อำเภอท่าตุม จังหวัดสุรินทร์ Developing Teacher Development Program for Student Centered Instructional and Authentic Assessment of Thetsaban Thatum School, Thatum District Surin Province

มานพ จิตแมน¹

Manop Jitman¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการประเมินผลตามสภาพจริง 2) ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการประเมินผลตามสภาพจริงของโรงเรียนเทศบาลท่าตุม 3) ศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการประเมินผลตามสภาพจริง 4) พัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการประเมินผลตามสภาพจริง และประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรม 5) ทดลองใช้โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการประเมินผลตามสภาพจริง เก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลท่าตุม จำนวนรวม 60 คน

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน ผู้บริหาร และครู สังกัดโรงเรียนต้นแบบ 3 โรงเรียน จำนวนรวม 12 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม แบบประเมิน แบบสัมภาษณ์ และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ ปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมมี

1. องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการประเมินผลตามสภาพจริง ประกอบด้วย 11 องค์ประกอบ ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน พบว่า โดยรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการประเมินผลตามสภาพจริง โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. วิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการประเมินผลตามสภาพจริง ที่ได้จากการศึกษาสถานศึกษาต้นแบบ 3 แห่ง ได้แก่ การฝึกอบรม การประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน การศึกษาด้วยตนเอง การทำงานเป็นทีม การมีส่วนร่วม การนิเทศภายใน และการฝึกปฏิบัติ

4. โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการประเมินผลตามสภาพ

¹ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะรองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเทศบาลท่าตุม อำเภอท่าตุม จังหวัดสุรินทร์

¹ Deputy Director, Senior Professional, Thetsaban Thatum School Thatum District, Surin Province

จริง ประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ของโปรแกรม 3) โครงสร้างของโปรแกรม 4) ระยะเวลาดำเนินโปรแกรม 5) คุณสมบัติของผู้เข้าร่วมโปรแกรม 6) เนื้อหาโปรแกรม 7) เอกสารและสื่อที่ใช้ 8) กิจกรรมโปรแกรม 9) วิธีการดำเนินกิจกรรม 10) การประเมินผล ผลการประเมินความเหมาะสมของโปรแกรมโดยรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

5. ผลการทดลองใช้โปรแกรมโดยผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลท่าตูม ซึ่งเป็นสถานที่ทดลองใช้โปรแกรม พบว่า ผลการประเมินโปรแกรมโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก และมีความพึงพอใจต่อโปรแกรมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: โปรแกรมพัฒนาครู การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การประเมินผลตามสภาพจริง

Abstract

This research aimed 1) to study elements of student centered instructional and authentic assessment 2) to study the current and desired situations of student centered instructional and authentic assessment of Thetsaban Thatum school 3) to investigate methods to develop student centered instructional and authentic assessment 4) to develop a teacher development program for student centered instructional and authentic assessment 5) tryout a teacher development program for student centered instructional and authentic assessment. Collected data from 60 persons included administrators, teachers and education board of Thetsaban Thatum school. Key performances were 7 luminaries and 12 persons included administrators and teachers of 3 pilot schools. Research instrument were questionnaires, assessment form, interview form, and focus group recording form. Used descriptive statistics for analysis data. The result of the research were found:

1. The elements of student centered instructional and authentic assessment included 11 elements with program's suitability assessed by 7 luminaries overall were at highest level.

2. Thetsaban Thatum school has current situations of student centered instructional and authentic assessment overall was at high level and desired situation overall was at highest level.

3. Student centered instructional and authentic assessment methods from 3 pilot schools study were training, workshop, study visit, self-study, teamwork, participation, internal supervision and practice.

4. Teacher development program for student centered instructional and authentic assessment included 10 elements as follow 1) rationale and reason

2) program objectives 3) program structure 4) program implementation time 5) qualifications of program participants 6) program content 7) documents and media used 8) program activities 9) activity methodology 10) evaluation. The results of program suitability

assessed overall was at high level and possibility assessed overall was at highest level.

5. The result of program tryout at Thetsaban Thatum school were found: program's suitability assessed overall was at high level, usefulness assessed overall was at high level and persons of tryout school were satisfaction to the program were at high level.

Keywords: Teacher development program, student centered instructional, authentic assessment

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 1 กล่าวถึงการจัดการศึกษาไว้ว่า มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มาตรา 22 “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ” (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542) และแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ที่สำคัญที่สุด คือ การทำให้เด็ก เยาวชน พลเมือง สนใจ การอ่าน การค้นคว้าเรียนรู้ และรู้จักวิธีการค้นหาข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลศึกษาด้วยตนเองได้เพิ่มขึ้น รู้จักคัดเลือก ประเมิน วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้ได้ความรู้ความเข้าใจที่เราสามารถอธิบาย ถ่ายโอนใช้งานได้ เป้าหมายของการเรียนรู้ นอกจากเพื่อจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจปัญหาต่างๆ ในโลกสมัยใหม่แล้ว ผู้เรียนควรได้เรียนรู้จักวิธีวิเคราะห์ว่า อะไรคือปัญหาและคิดหาวิธีแก้ปัญหา และการ

มีส่วนร่วมสร้างสังคมให้ดีขึ้นด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559: 77) นั่นก็คือ การจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนี่เป็นสิ่งที่นักการศึกษาไทยให้ความสำคัญมานานแล้ว โดยศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี เป็นผู้เริ่มนำมาใช้

ในช่วงปีพ.ศ. 2495-2496 เป็นต้นมา และในระยะต่อมาได้มีการกำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาด้วย แต่เมื่อมีการนำมาใช้จริง มิได้มีครูผู้ใดนำมาใช้ คงใช้วิธีสอนโดยครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้เป็นหลัก เพราะง่ายกับครู ต่อมาเมื่อพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 กำหนดไว้ในมาตรา 22 จึงทำให้วงการศึกษามีการตื่นตัวอีกครั้งหนึ่ง (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2545: 19)

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นให้ผู้เรียนแสดงบทบาทในการเรียนรู้ด้วยตนเอง สร้างและส่งเสริมความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้ นอกจากการจัดการเรียนรู้จะมีความสำคัญแล้ว การวัดและประเมินผลผู้เรียน ก็เป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง การประเมินตามสภาพจริง (Authentic assessment) จึงเป็นการประเมินทางเลือกใหม่ของการประเมินที่สอดคล้องกับธรรมชาติของการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และก่อให้เกิดการพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง (กรมวิชาการ, 2542: 22) เนื่องจากการประเมินตามสภาพจริงเป็นกิจกรรมที่ทำการวัดและประเมินผลระหว่างเรียนควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พร้อมทำการปรับปรุงแก้ไขผู้เรียนที่มีข้อบกพร่อง การประเมินตามสภาพจริงหรือการประเมินทางเลือกที่เหมาะสม เป็นการประเมินกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อประเมินเป็นระยะ ไม่ใช่เพื่อการประเมินผลแบบสรุป ซึ่งผู้เรียนจะมีความก้าวหน้าทางทักษะพิสัย จิตพิสัย พุทธิพิสัย ถือเป็นการพัฒนาทักษะทัศนคติและความรู้เกี่ยวกับการศึกษาอย่างแท้จริง

การประเมินจากสภาพจริงจะเอื้อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล เอื้อต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มากกว่าการเรียนการสอนที่เกิดจากผู้สอนเป็นผู้บอกความรู้ โดยผู้สอนจะเป็นเพียงผู้ชี้แนะว่าควรจัดเนื้อหาสาระอย่างไร ผู้เรียนจะเรียนรู้จากการกระทำมากขึ้น มีความสนใจในบทเรียนมากขึ้น การบ่งชี้ความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน มิใช่เป็นเพียงทำข้อสอบได้คะแนนสูงเท่านั้น การประเมินตามสภาพจริงจะแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนทำอะไร ได้มากกว่าจะบอกว่าผู้เรียนรู้อะไร (Wiggins, 1989: 292)

ดังนั้นเพื่อให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการประเมินผลตามสภาพจริงอย่างเป็นรูปธรรม ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาและพัฒนา โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการประเมินผลตามสภาพจริงขึ้น เพื่อใช้ในการพัฒนาครูและการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนเทศบาลท่าตุม อำเภอท่าตุม จังหวัดสุรินทร์ และเพื่อประโยชน์สูงสุดที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียน และการจัดการเรียนรู้ต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการประเมินผลตามสภาพจริง
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการประเมินผลตามสภาพจริงของโรงเรียนเทศบาลท่าตุม
3. เพื่อศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการประเมินผลตามสภาพจริง
4. เพื่อพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการประเมินผลตามสภาพจริง และประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรม

5. เพื่อทดลองใช้โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการประเมินผลตามสภาพจริง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 5 ระยะ มีรายละเอียดการดำเนินการดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการประเมินผลตามสภาพจริง โดยการศึกษาเอกสารสังเคราะห์องค์ประกอบ และนำองค์ประกอบเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน เพื่อประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ

1. ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
4. การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการจัด

การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการประเมินผลตามสภาพจริงของโรงเรียนเทศบาลท่าตุม โดยศึกษาจากกลุ่มประชากร มีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร 2 คน ครู 43 คน และคณะกรรมการสถานศึกษา 15 คน โรงเรียนเทศบาลท่าตุม อำเภอท่าตุม จังหวัดสุรินทร์
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการประเมินผลตามสภาพจริง มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ

การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 3 การศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการประเมินผลตามสภาพจริง โดยศึกษาโรงเรียนต้นแบบที่วิธีการปฏิบัติที่ดีด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการประเมินผลตามสภาพจริง

1. ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนต้นแบบ จำนวน 12 คน จากโรงเรียนต้นแบบ 3 โรงเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เทคนิคสามเส้า

ระยะที่ 4 การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการประเมินผลตามสภาพจริง และประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรม

1. ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของระบบ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 5 ทดลองใช้โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการประเมินผลตามสภาพจริง และประเมินผลการทดลองใช้

1. ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา ของโรงเรียนเทศบาลท่าคูม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึก

การสนทนากลุ่ม แบบประเมินความเหมาะสมและประโยชน์ และแบบสอบถามความพึงพอใจในการใช้โปรแกรม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ประเมินผลการใช้งานระบบ โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ประเมินความเหมาะสมและประโยชน์ และสอบถามความพึงพอใจในการใช้โปรแกรม ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีพรรณนาวิเคราะห์ และวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการประเมินผลตามสภาพจริง ได้องค์ประกอบรวม 11 องค์ประกอบ ประกอบด้วย องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การบริหารจัดการ 2) ผู้บริหารและครู 3) นักเรียน 4) หลักสูตร 5) การจัดการเรียนรู้ และ 6) การมีส่วนร่วมและปฏิสัมพันธ์ และองค์ประกอบของการประเมินผลตามสภาพจริง 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน 2) กำหนดขอบเขตที่ต้องการประเมิน 3) กำหนดद्यุทธิวิธี เทคนิคการประเมิน และวางแผนการประเมิน 4) ประเมินผลตามสภาพจริง รวบรวมวิเคราะห์ และจัดเก็บข้อมูล และ 5) ตรวจสอบผลการประเมินและรายงานผล ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน พบว่า โดยรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.59$)

2. สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการประเมินผลตามสภาพจริง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.66$) และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.57$)

3. วิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการประเมินผลตามสภาพจริง ที่ได้จาก

การศึกษาศาสนศึกษาด้านแบบ 3 แห่ง ได้แก่ การฝึกอบรม การประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน การศึกษาด้วยตนเอง การทำงานเป็นทีม การมีส่วนร่วม การนิเทศภายใน และการฝึกปฏิบัติ

4. โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการประเมินผลตามสภาพจริง ประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ของโปรแกรม 3) โครงสร้างของโปรแกรม 4) ระยะเวลาดำเนินโปรแกรม 5) คุณสมบัติของผู้เข้าร่วมโปรแกรม 6) เนื้อหาโปรแกรม 7) เอกสารและสื่อที่ใช้ 8) กิจกรรมโปรแกรม 9) วิธีการดำเนินกิจกรรม 10) การประเมินผล ผลการประเมินความเหมาะสมของโปรแกรม โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากและมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

5. ผลการทดลองใช้โปรแกรมโดยผู้บริหารครู และคณะกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลท่าตูม ซึ่งเป็นสถานที่ทดลองใช้โปรแกรม พบว่า ผลการประเมินโปรแกรมโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.47$) มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.34$) และมีความพึงพอใจต่อโปรแกรมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.41$)

อภิปรายผล

ผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาขององค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการประเมินผลตามสภาพจริง ได้องค์ประกอบรวม 11 องค์ประกอบ ประกอบด้วย องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การบริหารจัดการ 2) ผู้บริหารและครู 3) นักเรียน 4) หลักสูตร 5) การจัดการเรียนรู้ และ 6) การมีส่วนร่วมและปฏิสัมพันธ์ และองค์ประกอบของการประเมินผลตามสภาพจริง 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน 2) กำหนดขอบเขตที่ต้องการประเมิน 3)

กำหนดยวดยวิธี เทคนิคการประเมิน และวางแผนการประเมิน 4) ประเมินผลตามสภาพจริง รวบรวมวิเคราะห์ และจัดเก็บข้อมูล และ 5) ตรวจสอบผลการประเมินและรายงานผล ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน พบว่า โดยรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก องค์ประกอบที่ได้มีความสอดคล้องกับการศึกษาของ บุนหา คงราช (2560) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบ พบว่า มีองค์ประกอบ 6 ด้าน คือ 1) ด้านหลักสูตรการศึกษา 2) ด้านการวัดผลประเมิน ผลตามสภาพจริง 3) ด้านเทคนิคการสอน 4) ด้านคุณลักษณะของครู 5) ด้านคุณลักษณะของผู้เรียน 6) ด้านการบริหารจัดการ

2. สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการประเมินผลตามสภาพจริง โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากโรงเรียนเทศบาลท่าตูมได้มีการพัฒนาด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้มีผลการดำเนินงานในบริบทพื้นที่อยู่บ้าง และส่วนที่เพิ่มเติมคือ การประเมินผลตามสภาพจริง ซึ่งแม้ไม่ใช่เรื่องใหม่ แต่การพัฒนาโดยใช้โปรแกรมมีความน่าสนใจและทำให้เกิดความร่วมมือเป็นอย่างดีจากผู้บริหาร และครู จึงทำให้ผลการศึกษาศาภาพที่พึงประสงค์มีผลอยู่ในระดับมากที่สุด

3. วิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการประเมินผลตามสภาพจริง ที่ได้จากการศึกษาศาสนศึกษาด้านแบบ 3 แห่ง ได้แก่ การฝึกอบรม การประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน การศึกษาด้วยตนเอง การทำงานเป็นทีม การมีส่วนร่วม การนิเทศภายใน และการฝึกปฏิบัติ

4. โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการประเมินผลตามสภาพจริง ประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ

ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ของโปรแกรม 3) โครงสร้างของโปรแกรม 4) ระยะเวลาดำเนินโปรแกรม 5) คุณสมบัติของผู้เข้าร่วมโปรแกรม 6) เนื้อหาโปรแกรม 7) เอกสารและสื่อที่ใช้ 8) กิจกรรมโปรแกรม 9) วิธีการดำเนินกิจกรรม 10) การประเมินผล ผลการประเมินความเหมาะสมของโปรแกรม โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากและมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

5. ผลการทดลองใช้โปรแกรมโดยผู้บริหารครู และคณะกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลท่าตุ้ม ซึ่งเป็นสถานที่ทดลองใช้โปรแกรม พบว่า ผลการประเมินโปรแกรมโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด และมีความพึงพอใจต่อโปรแกรมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารควรให้ความสนใจกับครูอย่างชัดเจน และมอบหมายนโยบาย ก่อนเริ่มการพัฒนา โดยใช้โปรแกรม และควรมีการเตรียมวางแผนการติดตามประเมินผลโปรแกรมโดยระบุวันที่อย่างชัดเจน เพื่อการนัดหมายการติดตามอย่างถูกต้อง

1.2 ครูควรให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของนักเรียน โดยกระตุ้นให้นักเรียนสนใจและไม่สละความสนใจหรือคำถามของนักเรียน

1.3 ข้อเสนอแนะสำหรับคณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาควรให้ความร่วมมือในการดำเนินงานและให้ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการประเมินตามสภาพจริง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการประเมินผลตามสภาพจริง เพื่อทราบถึงปัจจัยที่ส่งเสริมหรือเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2543). *แนวทางการบริหารโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555-2559*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2545). *รูปแบบการเรียนการสอนปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: เอติสันเพรสโปรดักส์.
- บุหงา คงราช. (2560). *การพัฒนาแนวทางพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- Wiggins, G. (1989). A true test : Toward More Authentic and Equitable Assessment. *Phi Delta Kappa*, 70(9), 703-713.

จริยธรรมการตีพิมพ์ในวารสารการบริหารและนิเทศการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ISSN 1906-4950)

บทบาทและหน้าที่ของผู้นิพนธ์

- ผู้นิพนธ์ต้องรับรองว่าผลงานที่ส่งมานั้นเป็นผลงานที่ไม่เคยตีพิมพ์ที่ใดมาก่อน หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาโดยกองบรรณาธิการวารสารอื่น ๆ
- ผู้นิพนธ์ต้องรายงานข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นจากการทำวิจัย ไม่บิดเบือนข้อมูล หรือให้ข้อมูลที่เป็นเท็จ
- ผู้นิพนธ์ต้องอ้างอิงผลงานทางวิชาการของผู้อื่น กรณีที่มีการนำผลงานเหล่านั้นมาใช้ในผลงานของตนเองรวมทั้งจัดทำรายการอ้างอิงท้ายบทความ
- ผู้นิพนธ์ต้องเขียนบทความให้ถูกต้องตามรูปแบบที่วารสารการบริหารและนิเทศการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำหนดไว้
- ผู้นิพนธ์ที่มีชื่อปรากฏในบทความทุกคน ต้องเป็นผู้ที่มีส่วนในการดำเนินการวิจัยจริง
- ผู้นิพนธ์ต้องระบุแหล่งทุนที่สนับสนุนในการทำวิจัย (หากมี)
- ผู้นิพนธ์ต้องระบุผลประโยชน์ทับซ้อน (หากมี)

บทบาทและหน้าที่ของบรรณาธิการ

- บรรณาธิการวารสารมีหน้าที่พิจารณาคุณภาพของบทความเบื้องต้นเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารการบริหารและนิเทศการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- บรรณาธิการต้องไม่เปิดเผยข้อมูลผู้นิพนธ์และผู้ประเมินบทความแก่บุคคลอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องในช่วง ระยะเวลาของการประเมินบทความ
- บรรณาธิการต้องตัดสินใจเลือกบทความมาตีพิมพ์หลังจากผ่านกระบวนการประเมินบทความแล้ว โดยพิจารณาจากความสำคัญ ความชัดเจน ระเบียบวิธีวิจัย และความสอดคล้องของเนื้อหา กับวัตถุประสงค์ ของวารสารเป็นสำคัญ
- หากตรวจสอบพบว่าบทความมีการตีพิมพ์เผยแพร่แล้ว บรรณาธิการต้องไม่รับพิจารณาบทความนั้น
- บรรณาธิการต้องไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้นิพนธ์และผู้ประเมิน
- หากตรวจพบการคัดลอกผลงานของผู้อื่น ในกระบวนการประเมินบทความ บรรณาธิการต้องหยุด กระบวนการประเมินบทความดังกล่าวทันที และติดต่อผู้นิพนธ์เพื่อขอคำชี้แจงประกอบการพิจารณา “ตอบรับ” หรือ “ปฏิเสธ” การตีพิมพ์บทความนั้น ๆ

บทบาทและหน้าที่ของผู้ประเมิน

1. เมื่อได้รับบทความจากบรรณาธิการวารสาร แล้วผู้ประเมินบทความตระหนักดีว่า ตนเองอาจมีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้นิพนธ์ เช่น เป็นผู้เข้าร่วมโครงการ หรือรู้จักผู้นิพนธ์เป็นการส่วนตัว หรือเหตุผลอื่นๆ ที่ทำให้ไม่สามารถให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอย่างอิสระได้ ผู้ประเมินบทความควรแจ้งให้บรรณาธิการวารสารทราบและปฏิเสธการประเมินบทความนั้น ๆ

2. ผู้ประเมินบทความ ต้องรักษาความลับและไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดของบทความที่ ส่งมาให้พิจารณาแก่บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้อง ในช่วงระยะเวลาของการประเมินบทความ

3. ผู้ประเมินบทความ ควรประเมินบทความในสาขาวิชาที่ตนมีความเชี่ยวชาญ โดยพิจารณาความสำคัญ ของเนื้อหาในบทความที่จะมีต่อสาขาวิชานั้น ๆ คุณภาพของการวิเคราะห์และความเข้มข้นของผลงานไม่ใช้ความคิดเห็นส่วนตัวที่ไม่มีข้อมูลรองรับมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินบทความ

4. ในกรณีที่ผู้ประเมินทราบว่าบทความที่ กำลังพิจารณานั้น มีส่วนใดของบทความเข้าข่ายซ้ำซ้อนกับผลงาน ผู้อื่นหรือมีการส่งบทความซ้ำเพื่อให้วารสารพิจารณา ผู้ประเมินต้องแจ้งให้บรรณาธิการของวารสารทราบ

คำแนะนำสำหรับผู้พิมพ์

วารสารการบริหารและนิเทศการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นวารสารวิชาการสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ พิมพ์เผยแพร่ผลงานในรูปแบบบทความวิจัย บทความวิทยานิพนธ์ บทความวิจารณ์หนังสือ และบทความทั่วไปทางการศึกษา บทความที่ได้รับการพิจารณาพิมพ์เผยแพร่ในวารสารจะต้องมีสาระน่าสนใจ เป็นงานทบทวนความรู้เดิมหรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ รวมทั้งข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน เป็นบทความที่ไม่เคยพิมพ์เผยแพร่ในวารสารอื่นใดมาก่อน และไม่อยู่ในระหว่างการพิจารณาพิมพ์เผยแพร่ในวารสารใดๆ บทความอาจได้รับการปรับปรุงตามที่กองบรรณาธิการและผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบทางวิชาการเห็นสมควร เพื่อให้วารสารมีคุณภาพระดับมาตรฐานสากลและนำไปอ้างอิงได้

การส่งต้นฉบับ

1. ภาษา พิมพ์ต้นฉบับเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ การใช้ภาษาไทยให้ยึดหลักการใช้คำศัพท์และการเขียนทับศัพท์ภาษาอังกฤษตามหลักของราชบัณฑิตยสถาน คำศัพท์ภาษาอังกฤษให้ใช้ตัวเล็กทั้งหมดยกเว้นชื่อเฉพาะ ถ้าต้นฉบับเป็นภาษาอังกฤษควรได้รับการตรวจสอบความถูกต้องด้านการใช้ภาษาจากผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษก่อน

2. รูปแบบต้นฉบับ ใช้กระดาษ A4 พิมพ์ห่างจากขอบกระดาษด้าน บน ซ้าย 3.5 เซนติเมตร และล่าง ขวา 2.5 เซนติเมตร จัดรูปแบบ 2 คอลัมน์ ยกเว้น บทความย่อทั้งฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เอกสารอ้างอิง และตาราง ให้จัดรูปแบบ 1 คอลัมน์

3. ชนิดและขนาดตัวอักษร ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษให้ใช้ตัวอักษร Cordia New ซึ่งขนาดตัวอักษร มีดังนี้

ชื่อเรื่อง ใช้ตัวอักษรขนาด 20 pt. ตัวหนา

ชื่อ-สกุลผู้พิมพ์ ใช้ตัวอักษรขนาด 18 pt. ตัวปกติ

หัวข้อหลัก ใช้ตัวอักษรขนาด 18 pt. ตัวหนา

หัวข้อย่อย ใช้ตัวอักษรขนาด 16 pt. ตัวหนา

เนื้อเรื่องในหัวข้อหลักและหัวข้อย่อย ใช้ตัวอักษรขนาด 16 pt. ตัวปกติ

เชิงอรรถหน้าแรกที่เป็นชื่อ-สกุล ตำแหน่งทางวิชาการ และหน่วยงานต้นสังกัดของผู้พิมพ์ ใช้ตัวอักษรขนาด 14 pt. ตัวปกติ

4. จำนวนหน้า ความยาวของบทความไม่เกิน 15 หน้า รวมตาราง ภาพประกอบ รูปภาพ และเอกสารอ้างอิง

5. การส่งส่ง file ต้นฉบับลงในระบบออนไลน์ <https://edu.msu.ac.th/> (วารสารการบริหารและนิเทศการศึกษา) โดยการสมัครสมาชิกตามระบบและขั้นตอนของวารสารการบริหารและนิเทศการศึกษา

ต้นฉบับให้ระบุชื่อ-สกุลผู้พิมพ์ทุกคน ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และ E-mail address ทุกคนที่สามารถติดต่อได้สะดวก

บทความวิจัยและบทความวิทยานิพนธ์

ประกอบด้วยหัวข้อและจัดเรียงลำดับ ดังนี้

1. ชื่อเรื่องภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
2. ชื่อ-สกุลผู้นิพนธ์ทุกคนภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
3. บทคัดย่อภาษาไทย (บทคัดย่อ มีความยาวไม่เกิน 300 คำ)
4. คำสำคัญภาษาไทย
5. บทคัดย่อภาษาอังกฤษ (บทคัดย่อ มีความยาวไม่เกิน 400 คำ)
6. คำสำคัญภาษาอังกฤษ (Keywords)
7. บทนำ
8. วัตถุประสงค์
9. สมมุติฐาน (ถ้ามี)
10. วิธีการวิจัย (ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตัวแปร เครื่องมือ การดำเนินการวิจัย หรือการทดลอง การวิเคราะห์ข้อมูล)
11. ผลการวิจัย
12. อภิปรายผล
13. ข้อเสนอแนะ
14. เอกสารอ้างอิง (ให้อ้างอิงเฉพาะที่อ้างในบทความเท่านั้น)

บทความทั่วไป

ประกอบด้วยหัวข้อและจัดเรียงลำดับดังนี้

1. ชื่อเรื่องภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
2. ชื่อ-สกุลผู้นิพนธ์ทุกคนภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
3. บทคัดย่อภาษาไทย
4. คำสำคัญภาษาไทย
5. บทคัดย่อภาษาอังกฤษ
6. คำสำคัญภาษาอังกฤษ (Keyword) (บทคัดย่อ มีความยาวไม่เกิน 400 คำ)
7. บทนำ
8. เนื้อหา
9. บทสรุป
10. เอกสารอ้างอิง

การอ้างอิงเอกสาร

ใช้รูปแบบการเขียนเอกสารอ้างอิงระบบ American Psychological Association (APA) ดังตัวอย่าง

ระบบการอ้างอิงแบบนาม-ปี (the author-date system)

ในกรณีที่เป็นการอ้างอิงเนื้อหาโดยตรงหรือแนวคิดบางส่วนหรือเป็นการคัดลอกข้อความบางส่วนมาโดยตรง ควรระบุเลขหน้าไว้ด้วย โดยพิมพ์ต่อท้ายปีพิมพ์ คั่นด้วยเครื่องหมาย: อย่างไรก็ตามการไม่ระบุเลขหน้าอาจทำได้ในกรณีที่เป็นการอ้างอิงงานของผู้อื่น โดยการสรุปเนื้อหาหรือแนวคิดทั้งหมดของงานชิ้นนั้น (เช่น บุญชม ศรีสะอาด, 2547: 50-52 หรือประวัติ เอราวรณ, 2550)

1. หนังสือ

ชื่อผู้นิพนธ์. (ปีที่พิมพ์). *ชื่อหนังสือ* (ครั้งที่พิมพ์ตั้งแต่พิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป). เมืองที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.
บุญชม ศรีสะอาด. (2547). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
Kosslyn, S.M., and Rosenberg, R.S. (2004). *Psychology: The brain, the person, the world* (2nd ed.). Essex, England: Pearson Education Limited.
Mussen, P., Rosenzweig, M.R., Aronson, E., Elkind, D., Feshbach, S., Geiwitz, P.J., et al. (1973). *Psychology: An introduction*. Lexington, Mass.: Heath.

2. วารสาร

ชื่อผู้นิพนธ์. (ปีที่พิมพ์). *ชื่อบทความ*. *ชื่อวารสาร*, ปีที่(ฉบับที่), เลขหน้าแรก-หน้าสุดท้าย เฉพาะบทความเรื่องนี้.
เฟชชัญญ์ กิจระการ และสมนึก ภัททิยธนี. (2545). ดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index: E.I.). *วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 8(1), 30-36.
Klimoski, R. and Palmer, S. (1993). The ADA and the hiring process in organizations. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 45(2), 10-36.

3. วิทยานิพนธ์และการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ชื่อผู้นิพนธ์. (ปีที่พิมพ์). *ชื่อวิทยานิพนธ์ระดับปริญญา*, สถาบันการศึกษา, เมือง.
นงเยาว์ ธรรมวงศา. (2549). *การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเรื่องเพศศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. การศึกษาค้นคว้าอิสระ* กศ.ม., มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
Piyakun, A. (2007). *Reading strategies used by Thai ESL students*. Doctoral dissertation, Monash University, Melbourne.

4. หนังสือรวมเรื่อง

ชื่อผู้นิพนธ์. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. ใน ชื่อบรรณาธิการ (บรรณาธิการ), *ชื่อหนังสือ* (ครั้งที่พิมพ์ ตั้งแต่พิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป, เลขหน้าแรก-หน้าสุดท้าย เฉพาะเรื่องนี้). เมืองที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

ประสาธ เมืองเฉลิม. (2549). วิทยาศาสตร์พื้นฐาน: การจัดการเรียนรู้มิติทางวัฒนธรรมท้องถิ่น การบูรณาการความรู้พื้นฐานกับการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เพื่อชุมชน: กรณีศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ป่าปูดตา. ใน ฉลาด จันทรมบัติ (บรรณาธิการ), *ศึกษาศาสตร์วิจัย ประจำปี 2548-2549* (หน้า 127-140). มหาสารคาม: สารคามการพิมพ์-สารคามเปเปอร์.

Cooper, J., Mirabile, R., & Scher, S. J. (2005). Actions and attitudes: The theory of cognitive dissonance. In T. C. Brock and M. C. Green (Eds.), *Persuasion: Psychological insights and perspectives* (2nd ed., pp. 63-79). Thousand Oaks, CA, US: Sage Publications, Inc.

5. หนังสือพิมพ์

ชื่อผู้นิพนธ์. (วันที่ เดือน ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. *ชื่อหนังสือพิมพ์*, เลขหน้า.

รัฐพงศ์ ศิริสานนท์. (25 กุมภาพันธ์ 2548). องค์ประกอบของความสำเร็จ. *มติชน*, หน้า 22.

Brown, P.J. (2007, March 1). Satellites and national security. *Bangkok Post*, p. B4.

6. สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ชื่อผู้นิพนธ์. (วันที่ เดือน ปีที่ปรับปรุงล่าสุด). ชื่อเรื่อง. วันที่ทำการสืบค้น, ชื่อฐานข้อมูล

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (3 ธันวาคม 2548). *ธนาคารหลักสูตร*. สืบค้นเมื่อ 1 มีนาคม 2550, จาก <http://db.onec.go.th/thaigifted/lessonplan/index.php>

Wollman, N. (1999, November 12). *Influencing attitudes and behaviors for social change*. Retrieved July 6, 2005, from <http://www.radpsynet.org/docs/wollman-attitude.html>

Instruction for Authors

Journal of Educational Administration and Supervision, Mahasarakham University is an academic journal in the field of education. The journal publishes a variety of academic results, including research articles, thesis articles, book review articles, and review articles. The articles to be published may be reviews of current issues, or scholarly issues that contribute a new body of knowledge, that demonstrate interesting and valuable points of view for readers. It is important to note that articles submitted for Journal of Education should not have been preprinted or previously submitted to other publications. The context of the articles may be revised as appropriate by the journal editorial board and peer reviews in order to make it fit the international standard and be accepted as reference.

Submission of manuscripts:

1. **Language:** Manuscripts can be written in either Thai or English.

Thai language manuscripts should adhere to the Royal Institute's principles in using vocabulary and borrowed English words. All English words must be typed in small letters, except specific names. English language manuscripts must be checked for the correctness of language by an English expert prior to submission.

2. **Papers:** Manuscripts should be typed in A4 paper, and required to have 3.5 cm margins on each of the four sides: top, bottom, right and left. The contents of the Abstract in both Thai and English, other headings, and references should be arranged in one column.

3. **Style and size of font:** Both Thai and English manuscripts are required to type in "Browallia New" font style with font size as follows ;

Title of the article: 20 pt. Bold

Name(s) of the authors: 18 pt. Normal

Main heading: 18 pt. Bold

Sub-heading: 16 pt. Bold

Body of the text: 16 pt. Normal

The first page of footnotes presenting authors' names, academic titles, and affiliations: 14 pt. Normal

4. **Number of pages:** The article is required not to be longer than 15 pages. These include tables, figures, pictures, and references.

5. **Submission:** The author(s) should submit an original file to <https://edu.msu.ac.th> (Journal of Educational Administration and Supervision)

Organization of research and thesis articles: Should be arranged in the following order ;

1. Title in Thai and English
2. Name(s) of the author(s) in Thai and English
3. Abstract in Thai
4. Keyword in Thai
5. Abstract in English
6. Keyword in English (Abstract should be no more than 400 words)
7. Introduction
8. Objectives
9. Hypotheses (if any)
10. Research methodology: population and samples, variables, instruments, procedures/experiments, and data analysis
11. Research results
12. Discussion
13. Suggestion
14. References

Organization of review articles: Should be arranged in the following order ;

1. Title in Thai and English
2. Name(s) of the author(s) in Thai and English
3. Abstract in Thai
4. Keyword in Thai
5. Abstract in English
6. Keyword in English (Abstract should be no more than 400 words)
7. Introduction
8. *Contents*
9. *Summary*
10. *References*

References: Listed and referred to in the American Psychological Association (APA)

style

ใบสมัครสมาชิกวารสารการบริหารและนิเทศการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
(Membership Application Form)

วันที่ (Date)
ชื่อ-สกุล (First Name and Surname)
ที่อยู่สำหรับจัดส่งวารสาร (Mailing Address)
.....
จังหวัด (State/Province)
รหัสไปรษณีย์ (Post/Zip Code)
ประเทศ (Country)
โทรศัพท์ (Telephone No.)
โทรสาร (Fax No.)
Email Address

- ค่าสมัครสมาชิก 1 ปี 270 บาท (One-year Membership 270 ฿)
 ค่าสมัครสมาชิก 2 ปี 480 บาท (Two-year Membership 480 ฿)
 ค่าสมัครสมาชิก 3 ปี 700 บาท (Three-year Membership 700 ฿)

ส่งจ่ายธนาคัติหรือตัวแลกเงิน ส่งจ่าย ปณ. โนนศรีสวัสดิ์

ในนาม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ถัชชัย จิตรนันท์ งานวารสารการบริหารและนิเทศ
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำบลตลาด อำเภอเมือง
จังหวัดมหาสารคาม 44000

Please send your personal check or money order to the following address:
Assistant Professor Dr. Thatchai Chittranun, The Journal of Educational
Administration and Supervision, Faculty of Education, Mahasarakham
University, Tambon Talat, Amphoe Mueng, Maha Sarakham 44000.

สำหรับเจ้าหน้าที่ (Officer only)

สมาชิกเลขที่

รับวารสาร เล่มที่.....

Guest Advisory Board

Professor Dr. Kriengsak Chareonwongsak	Institute of Future Studies for Development
Professor Dr. Phaithoon Sinlarat	Dhurikij Pundit University
Professor Dr. Teera Runcharoen	Vongchavalitkul University
Professor Dr. Pruet Siribanpitak	Chulalongkorn University
Professor Dr. Kanokorn Somprach	Khon Kaen University
Associate Professor Dr. Ekkarin Sungtong	Songkla University
Associate Professor Dr. Sombat Tayraukham	Chiang Mai University
Associate Professor Dr. Jinawatara Pakotang	Nakhonphanom University
Associate Professor Dr. Nirat Jantarajit	Nakhonphanom University
Associate Professor Dr. Suwakit Sripatta	Rajabhat Mahasarakham University
Assistant Professor Dr. Kowat Tesaputa	Roi-Et Rajabhat University

Peer Reviewers

Associate Professor Dr. Pacharawit Chansirisira	Mahasarakham University
Associate Professor Dr. Lakkhana Sariwat	Mahasarakham University
Associate Professor Dr. Prasart Nuangchalerm	Mahasarakham University
Associate Professor Dr. Songsak Phusee-orn	Mahasarakham University
Associate Professor Dr. Suwat Julsuwan	Mahasarakham University
Associate Professor Dr. Tharinthorn Namwan	Mahasarakham University
Assistant Professor Dr. Kowat Tesaputa	Roi-Et Rajabhat University
Assistant Professor Dr. Amnarj Chanawong	College of Asian Scholars
Assistant Professor Dr. Chaiyuth Sirisuthi	North Eastern University
Assistant Professor Dr. Somsong Sitti	North Eastern University
Assistant Professor Dr. Piyatida Panya	Rajabhat Mahasarakham University
Dr. Khachakrit Liamthaisong	Mahasarakham University

Editorial Board

Professor Dr. Kriengsak Chareonwongsak	Institute of Future Studies for Development
Professor Dr. Phaithoon Sinlarat	Dhurikij Pundit University
Professor Dr. Teera Runcharoen	Vongchavalitkul University
Professor Dr. Kanokorn Somprach	Khon Kaen University
Associate Professor Dr. Ekkarin Sungtong	Songkla University
Associate Professor Dr. Sombat Tayraukham	Chiang Mai University
Associate Professor Dr. Jinawatara Pakotang	Ubon Ratchathani Rajabhat University
Associate Professor Dr. Nirat Jantarajit	Nakhonphanom University
Associate Professor Dr. Suwat Julsuwan	Mahasarakham University
Associate Professor Dr. Sutum Tummatasananon	Mahasarakham University
Associate Professor Dr. Tharinthorn Namwan	Mahasarakham University
Associate Professor Dr. Songsak Phusee-orn	Mahasarakham University
Assistant Professor Dr. Karn Ruangmontri	Mahasarakham University
Assistant Professor Dr. Kowat Tesaputa	Roi-Et Rajabhat University
Assistant Professor Dr. Sumalee Sriputtarin	Nakhonphanom University
Assistant Professor Dr. Jumnean Ponhan	Rajabhat Mahasarakham University
Assistant Professor Dr. Chaiyuth Sirisuthi	North Eastern University
Professor Dr. Gary Price	University of Wisconsin-Madison,USA
Professor Dr. Marilyn Waring	Deakin University, Australia
Professor Dr. Dennis A. Francis	University of the Free State, South Africa
Associate Professor Dr. Tran Vui	Hue University, Vietnam

Educational Administration and Supervision, Maharakham University

ISSN 1906-4950

Volume 11 Number 2 May - August 2020

Aim and Scope

To disseminate academic work in educational administration, educational supervision, research and development, participatory action research, innovative development in educational administration and technology management, knowledge management and instructional management, publishing in research articles, thesis articles, book reviews articles, and general articles.

Academic Revision

One article is peer-reviewed by two experts

Publishing Type

Quarterly publishing

No.1: January - April

No.2: May - August

No.3: September - December

Ownership

Faculty of Education, Maharakham University
Tambon Talat, Amphoe Mueang, Maha Sarakham 44000
Tel. 0-4374-3143-4 Fax 0-4374-3174

Advisor

Associate Professor Dr. Pacharawit Chansirisira
Dean of Faculty of Education, Maharakham University

Editor-in-chief

Assistant Professor Dr. Thatchai Chittranun
Maharakham University

Secretary and Treasurer

Miss Natchalida Leamthaisong

The articles in The Journal of Educational Administration and Supervision,
Maharakham University
are authors' own opinions. The editorial board has not always agreed absolutely with.

200฿ Web site: <http://edu.msu.ac.th/journal>
Date of Publication: 31 August 2020 E-mail: jeas.msu@gmail.com

DESIGN BY: Samorn Legkha
Suannangsue: 189 Moo 12 Rachawadee Garden view,
Thakhonyang, Khamreang, Khantarakham, Maharakham 44150
TELEPHONE: 09-2956-2419

คำแนะนำสำหรับผู้พิมพ์

วารสารการบริหารและนิเทศการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นวารสารวิชาการสาขาวิชาทางการศึกษา พิมพ์เผยแพร่ผลงานในรูปแบบบทความวิจัย บทความวิทยานิพนธ์ บทความวิจารณ์หนังสือ และบทความทั่วไปทางการศึกษา บทความที่ได้รับการพิจารณาพิมพ์เผยแพร่ในวารสารจะต้องมีสาระน่าสนใจ เป็นงานทบทวนความรู้เดิมหรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ รวมทั้งข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน เป็นบทความที่ไม่เคยพิมพ์เผยแพร่ในวารสารอื่นใดมาก่อน และไม่อยู่ในระหว่างการพิจารณาพิมพ์เผยแพร่ในวารสารใดๆ บทความอาจได้รับการปรับปรุงตามที่กองบรรณาธิการและผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบทางวิชาการเห็นสมควร เพื่อให้วารสารมีคุณภาพระดับมาตรฐานสากลและนำไปอ้างอิงได้

การส่งต้นฉบับ

1. ภาษา พิมพ์ต้นฉบับเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ การใช้ภาษาไทยให้ยึดหลักการใช้คำศัพท์และการเขียนทับศัพท์ภาษาอังกฤษตามหลักของราชบัณฑิตยสถาน คำศัพท์ภาษาอังกฤษให้ใช้ตัวเล็กทั้งหมดยกเว้นชื่อเฉพาะ ถ้าต้นฉบับเป็นภาษาอังกฤษควรได้รับการตรวจสอบความถูกต้องด้านการใช้ภาษาจากผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษก่อน

2. รูปแบบต้นฉบับ ใช้กระดาษ A4 พิมพ์ห่างจากขอบกระดาษด้าน บน ซ้าย 3.5 เซนติเมตร และล่าง ขวา 2.5 เซนติเมตร จัดรูปแบบ 2 คอลัมน์ ยกเว้น บทความย่อทั้งฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เอกสารอ้างอิง และตาราง ให้จัดรูปแบบ 1 คอลัมน์

3. ชนิดและขนาดตัวอักษร ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษให้ใช้ตัวอักษร Cordia New ซึ่งขนาดตัวอักษร มีดังนี้

ชื่อเรื่อง ใช้ตัวอักษรขนาด 20 pt. ตัวหนา

ชื่อ-สกุลผู้พิมพ์ ใช้ตัวอักษรขนาด 18 pt. ตัวปกติ

หัวข้อหลัก ใช้ตัวอักษรขนาด 18 pt. ตัวหนา

หัวข้อย่อย ใช้ตัวอักษรขนาด 16 pt. ตัวหนา

เนื้อเรื่องในหัวข้อหลักและหัวข้อย่อย ใช้ตัวอักษรขนาด 16 pt. ตัวปกติ

เชิงอรรถหน้าแรกที่เป็นชื่อ-สกุล ตำแหน่งทางวิชาการ และหน่วยงานต้นสังกัดของผู้พิมพ์ ใช้ตัวอักษรขนาด 14 pt. ตัวปกติ

4. จำนวนหน้า ความยาวของบทความไม่เกิน 15 หน้า รวมตาราง ภาพประกอบ รูปภาพ และเอกสารอ้างอิง

5. การส่งส่ง file ต้นฉบับลงในระบบออนไลน์ <https://edu.msu.ac.th/> (วารสารการบริหารและนิเทศการศึกษา) โดยการสมัครสมาชิกตามระบบและขั้นตอนของวารสารการบริหารและนิเทศการศึกษา

ต้นฉบับให้ระบุชื่อ-สกุลผู้พิมพ์ทุกคน ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และ E-mail address ทุกคนที่สามารถติดต่อได้สะดวก

บทความวิจัยและบทความวิทยานิพนธ์

ประกอบด้วยหัวข้อและจัดเรียงลำดับ ดังนี้

1. ชื่อเรื่องภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
2. ชื่อ-สกุลผู้นิพนธ์ทุกคนภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
3. บทคัดย่อภาษาไทย (บทคัดย่อ มีความยาวไม่เกิน 300 คำ)
4. คำสำคัญภาษาไทย
5. บทคัดย่อภาษาอังกฤษ (บทคัดย่อ มีความยาวไม่เกิน 400 คำ)
6. คำสำคัญภาษาอังกฤษ (Keywords)
7. บทนำ
8. วัตถุประสงค์
9. สมมุติฐาน (ถ้ามี)
10. วิธีการวิจัย (ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตัวแปร เครื่องมือ การดำเนินการวิจัย หรือการทดลอง การวิเคราะห์ข้อมูล)
11. ผลการวิจัย
12. อภิปรายผล
13. ข้อเสนอแนะ
14. เอกสารอ้างอิง (ให้อ้างอิงเฉพาะที่อ้างในบทความเท่านั้น)

บทความทั่วไป

ประกอบด้วยหัวข้อและจัดเรียงลำดับดังนี้

1. ชื่อเรื่องภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
2. ชื่อ-สกุลผู้นิพนธ์ทุกคนภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
3. บทคัดย่อภาษาไทย
4. คำสำคัญภาษาไทย
5. บทคัดย่อภาษาอังกฤษ
6. คำสำคัญภาษาอังกฤษ (Keyword) (บทคัดย่อ มีความยาวไม่เกิน 400 คำ)
7. บทนำ
8. เนื้อหา
9. บทสรุป
10. เอกสารอ้างอิง

การอ้างอิงเอกสาร

ใช้รูปแบบการเขียนเอกสารอ้างอิงระบบ American Psychological Association (APA) ดังตัวอย่าง

ระบบการอ้างอิงแบบนาม-ปี (the author-date system)

ในกรณีที่เป็นกรอ้างอิงเนื้อหาโดยตรงหรือแนวคิดบางส่วนหรือเป็นการคัดลอกข้อความบางส่วนมาโดยตรง ควรระบุเลขหน้าไว้ด้วย โดยพิมพ์ต่อท้ายปีพิมพ์ คั่นด้วยเครื่องหมาย: อย่างไรก็ตามการไม่ระบุเลขหน้าอาจทำได้ในกรณีที่เป็นการอ้างอิงงานของผู้อื่น โดยการสรุปเนื้อหาหรือแนวคิดทั้งหมดของงานชิ้นนั้น (เช่น บุญชม ศรีสะอาด, 2547: 50-52 หรือประวัติ เอราวรณ, 2550)

1. หนังสือ

ชื่อผู้นิพนธ์. (ปีที่พิมพ์). *ชื่อหนังสือ* (ครั้งที่พิมพ์ตั้งแต่พิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป). เมืองที่พิมพ์: สำนักพิมพ์. บุญชม ศรีสะอาด. (2547). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

Kosslyn, S. M., & Rosenberg, R. S. (2004). *Psychology: The brain, the person, the world* (2nd ed.). Essex, England: Pearson Education Limited.

Mussen, P., Rosenzweig, M. R., Aronson, E., Elkind, D., Feshbach, S., Geiwitz, P. J., et al. (1973). *Psychology: An introduction*. Lexington, Mass.: Heath.

2. วารสาร

ชื่อผู้นิพนธ์. (ปีที่พิมพ์). *ชื่อบทความ*. *ชื่อวารสาร*, ปีที่(ฉบับที่), เลขหน้าแรก-หน้าสุดท้าย เฉพาะบทความเรื่องนี้.

เฟชชัญ กิจระการ และสมนึก ภัททิยธนี. (2545). ดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index: E.I.). *วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 8(1), 30-36.

Klimoski, R., & Palmer, S. (1993). The ADA and the hiring process in organizations. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 45(2), 10-36.

3. วิทยานิพนธ์และการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ชื่อผู้นิพนธ์. (ปีที่พิมพ์). *ชื่อวิทยานิพนธ์ระดับปริญญา*, สถาบันการศึกษา, เมือง.

นงเยาว์ ธรรมวงศา. (2549). *การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเรื่องเพศศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. การศึกษาค้นคว้าอิสระ* กศ.ม., มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.

Piyakun, A. (2007). *Reading strategies used by Thai ESL students*. Doctoral dissertation, Monash University, Melbourne.

4. หนังสือรวมเรื่อง

ชื่อผู้นิพนธ์. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. ใน ชื่อบรรณาธิการ (บรรณาธิการ), ชื่อหนังสือ (ครั้งที่พิมพ์ ตั้งแต่พิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป, เลขหน้าแรก-หน้าสุดท้าย เฉพาะเรื่องนี้). เมืองที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

ประสาธน์ เถืองเฉลิม. (2549). วิทยาศาสตร์พื้นฐาน: การจัดการเรียนรู้มิติทางวัฒนธรรมท้องถิ่น การบูรณาการความรู้พื้นฐานกับการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เพื่อชุมชน: กรณีศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ป่าปูลดา. ใน ฉลาด จันทรมบัติ (บรรณาธิการ), *ศึกษาศาสตร์วิจัย ประจำปี 2548-2549* (หน้า 127-140). มหาสารคาม: สารคามการพิมพ์-สารคามเปเปอร์.

Cooper, J., Mirabile, R., & Scher, S. J. (2005). Actions and attitudes: The theory of cognitive dissonance. In T. C. Brock & M. C. Green (Eds.), *Persuasion: Psychological insights and perspectives* (2nd ed., pp. 63-79). Thousand Oaks, CA, US: Sage Publications, Inc.

5. หนังสือพิมพ์

ชื่อผู้นิพนธ์. (วันที่ เดือน ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. ชื่อหนังสือพิมพ์, เลขหน้า.

รัฐพงศ์ ศิริสานนท์. (25 กุมภาพันธ์ 2548). องค์ประกอบของความสำเริง. *มติชน*, หน้า 22.

Brown, P. J. (2007, March 1). Satellites and national security. *Bangkok Post*, p. B4.

6. สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ชื่อผู้นิพนธ์. (วันที่ เดือน ปีที่ปรับปรุงล่าสุด). ชื่อเรื่อง. วันที่ทำการสืบค้น, ชื่อฐานข้อมูล

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (3 ธันวาคม 2548). *ธนาคารหลักสูตร*. สืบค้นเมื่อ 1 มีนาคม 2550, จาก <http://db.onec.go.th/thaigifted/lessonplan/index.php>

Wollman, N. (1999, November 12). *Influencing attitudes and behaviors for social change*. Retrieved July 6, 2005, from <http://www.radpsynet.org/docs/wollman-attitude.html>

Instruction for Authors

Journal of Educational Administration and Supervisor, Mahasarakham University is an academic journal in the field of education. The journal publishes a variety of academic results, including research articles, thesis articles, book review articles, and review articles. The articles to be published may be reviews of current issues, or scholarly issues that contribute a new body of knowledge, that demonstrate interesting and valuable points of view for readers. It is important to note that articles submitted for Journal of Education should not have been preprinted or previously submitted to other publications. The context of the articles may be revised as appropriate by the journal editorial board and peer reviews in order to make it fit the international standard and be accepted as reference.

Submission of manuscripts:

1. **Language:** Manuscripts can be written in either Thai or English.

Thai language manuscripts should adhere to the Royal Institute's principles in using vocabulary and borrowed English words. All English words must be typed in small letters, except specific names. English language manuscripts must be checked for the correctness of language by an English expert prior to submission.

2. **Papers:** Manuscripts should be typed in A4 paper, and required to have 3.5 cm margins on each of the four sides: top, bottom, right and left. The contents of the Abstract in both Thai and English, other headings, and references should be arranged in one column.

3. **Style and size of font:** Both Thai and English manuscripts are required to type in "Browallia New" font style with font size as follows ;

Title of the article: 20 pt. Bold

Name(s) of the authors: 18 pt. Normal

Main heading: 18 pt. Bold

Sub-heading: 16 pt. Bold

Body of the text: 16 pt. Normal

The first page of footnotes presenting authors' names, academic titles, and affiliations: 14 pt. Normal

4. **Number of pages:** The article is required not to be longer than 15 pages. These include tables, figures, pictures, and references.

5. **Submission:** The author(s) should submit an original file to <https://edu.msu.ac.th> (Journal of Educational Administration and Supervisor)

Organization of research and thesis articles: Should be arranged in the following order ;

1. Title in Thai and English
2. Name(s) of the author(s) in Thai and English
3. Abstract in Thai
4. Keyword in Thai
5. Abstract in English
6. Keyword in English (Abstract should be no more than 400 words)
7. Introduction
8. Objectives
9. Hypotheses (if any)
10. Research methodology: population and samples, variables, instruments, procedures/experiments, and data analysis
11. Research results
12. Discussion
13. Suggestion
14. References

Organization of review articles: Should be arranged in the following order ;

1. Title in Thai and English
2. Name(s) of the author(s) in Thai and English
3. Abstract in Thai
4. Keyword in Thai
5. Abstract in English
6. Keyword in English (Abstract should be no more than 400 words)
7. Introduction
8. *Contents*
9. *Summary*
10. *References*

References: Listed and referred to in the American Psychological Association (APA)

style

ใบสมัครสมาชิกวารสารการบริหารและนิเทศการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
(Membership Application Form)

วันที่ (Date)
ชื่อ-สกุล (First Name and Surname)
ที่อยู่สำหรับจัดส่งวารสาร (Mailing Address)
.....
จังหวัด (State/Province)
รหัสไปรษณีย์ (Post/Zip Code)
ประเทศ (Country)
โทรศัพท์ (Telephone No.)
โทรสาร (Fax No.)
Email Address

- ค่าสมัครสมาชิก 1 ปี 270 บาท (One-year Membership 270 ฿)
 ค่าสมัครสมาชิก 2 ปี 480 บาท (Two-year Membership 480 ฿)
 ค่าสมัครสมาชิก 3 ปี 700 บาท (Three-year Membership 700 ฿)

ส่งจ่ายธนาคัตหรือตัวแลกเงิน ส่งจ่าย ปณ. โนนศรีสวัสดิ์

ในนาม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ถัชชัย จิตรนันท์ งานวารสารการบริหารและนิเทศ
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำบลตลาด อำเภอเมือง
จังหวัดมหาสารคาม 44000

Please send your personal check or money order to the following address:
Assistant Professor Dr. Thatchai Chittranun, The Journal of Educational
Administration and Supervisor, Faculty of Education, Mahasarakham
University, Tambon Talat, Amphoe Mueng, Maha Sarakham 44000.

สำหรับเจ้าหน้าที่ (Officer only)

สมาชิกเลขที่

รับวารสาร เล่มที่.....

Guest Advisory Board

Professor Dr. Kriengsak Chareonwongsak	Institute of Future Studies for Development
Professor Dr. Phaithoon Sinlarat	Dhurikij Pundit University
Professor Dr. Teera Runcharoen	Vongchavalitkul University
Professor Dr. Duangduen Bhanthumnavin	National Institute of Development Administration
Professor Dr. Suthat Yoksan	Srinakharinwirot University
Professor Dr. Pruet Siribanpitak	Chulalongkorn University
Associate Professor Dr. Prasart Isarapreeda	Chaiyaphum Rajabhat University
Associate Professor Dr. Suwakit Sripatta	Rajabhat Mahasarakham University

Peer Reviewers

Associate Professor Dr. Pissamai Sri-Ampai	ChaiyaphumRajabhat University
Associate Professor Dr. Suwakit Sripatta	RajabhatMahasarakhamUniversity
Associate Professor Dr. Nirat Jantarajit	NakhonphanomUniversity
Associate Professor Dr. Prasart Nuangchalem	Mahasarakham University
Associate Professor Dr. Nareerat Rakvichitkul	Mahasarakham University
Assistant professor Dr. Songsak Poosee-orn	Mahasarakham University
Assistant professor Dr. Chaiyuth Sirisuthi	Nakhon Phanom University
Assistant professor Dr. Pacharawit Chansirisira	Mahasarakham University
Assistant professor Dr. Amnarj Chanawong	Mahasarakham University
Assistant professor Dr. Kowat Tesaputa	Mahasarakham University
Assistant professor Dr. Suwat Julsuwan	Mahasarakham University
Assistant professor Dr. Sanich Temongsay	RajabhatMahasarakham University
Assistant professor Dr. Jiraporn Chano	Mahasarakham University
Assistant professor Dr. Thatchai Chittranun	Mahasarakham University
AVM.Dr. Anan Sri-Ampai	North Eastern University
Dr. Teerawat Yiamsang	RajabhatMahasarakham University
Dr. Surachet Noirid	Mahasarakham University
Dr. Nikom Chompoolong	RajabhatMahasarakham University

Editorial Board

Professor Dr. Kriengsak Chareonwongsak	Institute of Future Studies for Development
Professor Dr. Phaithoon Sinlarat	Dhurikij Pundit University
Professor Dr. Teera Runcharoen	VongchavalitkulUniversity
Associate Professor Dr. Nit Bungamongkon	KhonkaenUniversity
Associate Professor Dr. Chalard Chantarasombat	Pitchayabundit College
Assistant professor Dr. Kowat Tesaputa	Roi-Et Rajabhat University
Assistant professor Dr. Chaiyuth Sirisuthi	NakhonPhanomUniversity
Professor Dr. Gary Price	University of Wisconsin-Madison, USA
Professor Dr. MarilynWaring	Deakin University, Australia
Associate Professor Dr. Nareerat Rakvichitkul	Mahasarakham University
Assistant professor Dr. Pacharawit Chansirisira	Mahasarakham University
Assistant professor Dr. Suwat Julsuwan	Mahasarakham University
Assistant professor Dr. Sutum Tummatasananon	Mahasarakham University
Assistant professor Dr. Amnarj Chanawong	Mahasarakham University
Assistant professor Dr. Tharinthorn Namwan	Mahasarakham University
Assistant professor Dr. Karn Ruangmontri	Mahasarakham University
Dr. Surachet Noirid	Mahasarakham University

Educational Administration and Supervisor, Mahasarakham University

ISSN 1906-4950

Volume 9 Number 1 January - April 2018

Aim and Scope

To disseminate academic work in educational administration, educational supervision, research and development, participatory action research, innovative development in educational administration and technology management, knowledge management and instructional management, publishing in research articles, thesis articles, book reviews articles, and general articles.

Academic Revision

One article is peer-reviewed by two experts

Publishing Type

Quarterly publishing

No.1: January-April

No.2: May-August

No.3: September-December

Ownership

Faculty of Education, Mahasarakham University
Tambon Talat, Amphoe Mueang, Maha Sarakham 44000
Tel. 0-4374-3143-4 Fax 0-4374-3174

Advisor

Assistant Professor Dr. Pacharawit Chansirisira
Dean of Faculty of Education, Mahasarakham University

Editor-in-chief

Assistant Professor Dr. Thatchai Chittranun
Mahasarakham University

Secretary and Treasurer

Miss Natchalida Leamthaisong
Dr. Surachet Noirid

The articles in The Journal of Educational Administration and Supervisor,
Mahasarakham University
are authors' own opinions. The editorial board has not always agreed absolutely with.

200฿ Web site: <http://edu.msu.ac.th/journal>
Date of Publication: 30 April 2018 E-mail: jeas.msu@gmail.com

DESIGN BY: Samorn Legkha
Suannangsue: 189 Moo 12 Rachawadee Garden view,
Thakhonyang, Khamreang, Khantawichai, Mahasarakham 44150
TELEPHONE: 09-2956-2419

